

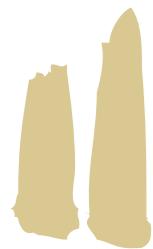

**Strategija društvene
odgovornosti i
održivosti okoliša
GNK Dinamo**

**2025
- 2030**

Uvodna riječ	3
Odgovornost GNK Dinamo u zajednici.....	4
Dosadašnji rad GNK Dinamo.....	5
Uvod u strategiju.....	6
Ciljevi i misija.....	7
Opći ciljevi strategije	8
Misija GNK Dinamo	9
Područja djelovanja.....	10
I. Antirasizam i antidiskriminacija	11
Kontekst.....	11
Borba na terenu i izvan travnjaka	11
Stav GNK Dinamo	11
Zakonske odredbe	12
Uloga medija u borbi protiv rasizma i diskriminacije	12
Dosadašnji rad GNK Dinamo	13
Licenciranje klubova - Hrvatski nogometni savez	14
Strategija upravljanja ljudskim potencijalima GNK Dinamo.....	14
Suradnja s međunarodnim organizacijama	15
Rad u Nogometnoj školi Dinamo.....	15
Polazište strategije.....	16
Osobe s invaliditetom - stop diskriminaciji.....	17
Opći i širi ciljevi.....	17
Pregled postojećih aktivnosti.....	18
Mjerljivi ciljevi za vrijeme trajanja strategije.....	19
Kampanja "fair play na tribinama"	20
II. Zaštita i dobrobit djece i mladih	22
Aspekti rada u Dinamovoј školi.....	23
Kodeks nogometne škole	24
Smještaj za mlađe igrače.....	24
Opći i širi ciljevi.....	25
Pregled postojećih aktivnosti.....	26
Mjerljivi ciljevi za vrijeme trajanja strategije.....	27
III. Jednakost i uključivost	28
Opći širi ciljevi.....	29
Pregled postojećih aktivnosti.....	30
Mjerljivi ciljevi za vrijeme trajanja strategije.....	31
IV. Nogomet za sve	32
Opći i širi ciljevi.....	33
Pregled postojećih aktivnosti.....	34
Mjerljivi ciljevi za vrijeme trajanja strategije	38
V. Zdravlje i dobrobit	39
Pregled postojećih aktivnosti.....	42
Mjerljivi ciljevi	46
VI. Zaštita okoliša - zeleni plan GNK Dinamo	48
Opći i širi ciljevi	48
Ciljevi zelene strategije	48
Pregled postojećih aktivnosti	49
Zeleni plan	52
Mjerljivi ciljevi	55
Impressum	57

NOGOMET JE PUNO VIŠE OD IGRE...

VELIMIR ZAJEC

Predsjednik
GNK Dinamo

UVODNA RIJEČ

Nogomet je puno više od igre, utakmica, natjecanja, pobjeda i trofeja. Nogomet je savršena platforma i odličan alat putem kojeg zajedno možemo učiniti naše društvo boljim, pravednijim i inkluzivnijim za sve ljude. Nogometni klubovi imaju veliku odgovornost u društvu, ali imaju i iznimno veliku društvenu moć. Osim što kao najtrofejniji hrvatski nogometni klub želimo biti najbolji na nogometnom terenu, jednako tako želimo biti predvodnik društveno odgovornog djelovanja na našim prostorima. Nogometno društvena odgovornost i zaštita okoliša

ključni su za održivi razvoj i pozitivan utjecaj nogometa na društvo. Kroz odgovorno ponašanje i inicijative, nogometni klubovi promoviraju važne vrijednosti poput ekološke svijesti, solidarnosti i poštovanja prema zajednici. Korištenjem obnovljivih izvora energije na stadionima, smanjenjem emisije CO₂, recikliranjem i educiranjem navijača, nogomet postaje alat za širenje pozitivnih promjena u društvu.

Pozivamo tom prilikom druge nogometne i sportske klubove, sportske organizacije i udruge, ali i sve naše sugrađane, na

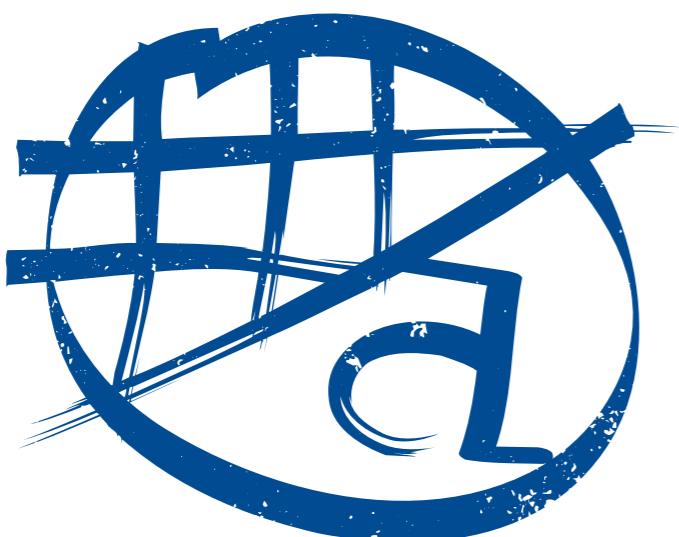
djelovanje s glavnim ciljem - jasnom i aktivnom borbotom protiv rasizma, diskriminacije i bilo kojih drugih oblika netolerancije u društvu. Sport može biti alat za društvene promjene i unaprijeđenje socijalne kohezije. Razumijevanje i podrška svim segmentima društva ključne su za izgradnju inkluzivnog i pravednog društva u kojem svi imaju jednakе mogućnosti.

Osim toga, naglašavamo nužnost održivosti i smanjenja štetnog utjecaja nogometnog svijeta na okoliš. Kroz odgovorno upravljanje resursima, smanjenje emisija CO₂, korištenje

obnovljivih izvora energije, recikliranje i ekološke inicijative na stadionima, nogomet može postati primjer održivog djelovanja. Kroz konkretnе akcije i promicanje pozitivnih vrijednosti u nogometu, želimo stvoriti prostor u kojem će se svi osjećati poštovano i ravnopravno, bez obzira na njihove osobne karakteristike, a ujedno osigurati i očuvanje planeta za buduće generacije. Samo zajedničkim snagama možemo osigurati da nogomet bude sigurno, inkluzivno i ekološki odgovorno okruženje, i na terenu, i izvan njega.

Građanski nogometni klub Dinamo već niz godina aktivno djeluje u svojoj zajednici, ne samo lokalno, već i na regionalnoj i nacionalnoj razini kako bi kroz svoje aktivnosti radio na promicanju jednakosti i jednakih mogućnosti u društvu općenito. Kroz svoje programe klub se ne fokusira isključivo na navijače, već i na kompletну zajednicu, djecu, mlade, obitelji, stariju populaciju, legende kluba i različite skupine u društvu.

Kroz niz pojedinačnih akcija, kampanji i programa te uz niz dugoročnih projekata klub želi sustavno raditi na promociji ljudskih prava, pozitivnih društvenih vrijednosti i ispravnih oblika ponašanja. Nogomet otvara razne mogućnosti upravo u tim segmentima te ima snagu premostiti razlike, diskriminaciju i druge oblike netolerancije u društvu.

Postoji nekoliko aktivnih kampanja koje klub provodi već niz godina. Od 2012. godine u provedbi je kampanja naziva "**Jednakost = Jedini izbor**" kroz koju klub u određenim periodima obilježava borbu protiv diskriminacije bilo koje vrste. Također, 2019. godine pokrenuta je kampanja "**Fair play na tribinama**" čiji je glavni cilj smanjenje upotrebe pirotehnike na nogometnim utakmicama i promocija pozitivnog navijanja. Od drugih akcija i promotivnih kampanji s igračima prve momčadi klub kontinuirano provodi aktivnosti s pripadnicima različite nacionalnosti, vjere i rase, uz djecu iz Dinamove nogometne škole, nogometašice partnerskog kluba ŽNK Dinamo, druge zagrebačke sportaše i sportaše s invaliditetom.

ODGOVORNOST GNK DINAMO U ZAJEDNICI

Svih posljednjih godina uključivali smo svoju zajednicu u programe i projekte, ne samo u kontekstu nogometnih utakmica, već i u kontekstu integracije pojedinaca u nogomet i sport, i to radeći općenito na integraciji članova naše zajednice, građana i građanki u društvo. Također, klub je od 2018. godine član međunarodne organizacije naziva European Football for Development Network koja povezuje nogometne klubove i saveze te druge nogometne organizacije na razini Europe.

Ova mreža pruža podršku klubovima u provedbi projekata iz cijelokupnog područja društveno odgovornog djelovanja i promocije nogometa u svakom smislu. Glavni cilj rada mreže je poticanje svih članova na zajedničko korištenje energije nogometa za pozitivne promjene u društvu,

naravno, u suradnji s drugim klubovima. Upravo zahvaljujući članstvu u navedenoj organizaciji GNK Dinamo imao je priliku sudjelovati na brojnim međunarodnim radionicama i konferencijama gdje je imao priliku i predstaviti svoj rad u tom području, dok je ujedno svako takvo sudjelovanje na stručnim skupovima omogućavalo stjecanje novih ideja za klupske projekte.

Kroz posljednjih više godina provodili smo razne programe borbe protiv rasizma i diskriminacije, sprječavanja nasilja i govora mržnje, promocije zdravog načina života među djecom i mladima, promocije ravnopravnosti spolova, podizanja svijesti o važnosti poštivanja različitosti po bilo kojoj osnovi, integraciju osobe s invaliditetom u nogomet i društvo. Od 2022. godine klub se okrenuo i aktivnom radu u području zelenih politika odnosno aktivnijoj brzi o očuvanju okoliša i održivom razvoju.

Uključivanje naše zajednice u sve aktivnosti, ne samo kroz omogućavanje dolazaka na utakmice Dinama, već i kroz uključivanje u druge aktivnosti kluba te u društvo općenito. Aktivnosti za navijače, bivše igrače, djecu i mlade, pripadnike nacionalnih manjina, osobe s invaliditetom, brojne udruge i organizacije koje djeluju u području društveno odgovornog djelovanja i humanitarnog rada.

KLUPSKI DUGOROČNI PROJEKTI

Kampanja "Jednakost = Jedini izbor" od 2012. godine.

Momčad Dinamo Power Team od 2017. godine.

Sudjelovanje u projektu Special Power League od 2018. godine.

Kampanja "Fair play na tribinama" od 2019. godine.

Manifestacija „Dinamovo“ od 2024. godine.

Suradnja s osnovnim školama...

AKTIVNOSTI DRUGIH ORGANIZACIJA

UEFA - sudjelovanje u svim aktivnostima u sklopu UEFA natjecanja.

EFDN (European Football for Development Network) - sudjelovanje u akcijskim tjednima "EFDN More than football Action Weeks".

CAFE (Centre for Access to Football in Europe) - sudjelovanje u akcijskom tjednu "CAFE Week of Action".

Hrvatski nogometni savez - sudjelovanje u svim aktivnostima na razini hrvatskog nogometa i hrvatske lige.

ECA (European Club Association) - praćenje svih smjernica kroz rad kluba.

Sudjelovanje u natječaju za najbolje društveno odgovorne projekte na razini Europe; do sada ostvarena dva uspjeha za projekt audio deskripcije 2018. godine u TOP 7 i 2022. godine u TOP 4 projekta.

OSOBE S INVALIDITETOM

Integracija u nogomet i društvo kroz dolaske na utakmice i ulaznice bez naknade.

Projekt audio deskripcije za slijepce i slabovidne navijače.

Suradnja s Hrvatskim sportskim savezom gluhih - dolasci na utakmice, tumač na znakovnom jeziku, zajednički trening s djecom iz akademije i sl.

OSTALE ZANIMLJIVE AKTIVNOSTI

Taktilni obilazak stadiona za slijepce navijače.

Obilazak stadiona za osobe s invaliditetom.

Promocija nogometa za mlade igrače kroz tradicionalni međunarodni memorijalni juniorski turnir "Mladen Ramljak".

Nogometni treninzi za djecu s teškoćama u razvoju.

Meet & greet druženja s igračima.

„Pratitelji igrača“ - izlazak na teren s igračima.

Mogućnost volontiranja i honorarnog rada za osobe s invaliditetom.

Partnerske suradnje s brojnim udrugama marginaliziranih društvenih skupina.

Poslovna suradnja s ustanovom koja zapošljava osobe s invaliditetom.

Poboljšanje pristupačnosti stadiona i usluga na stadionu za osobe s invaliditetom.

Edukacija polaznika Dinamo nogometne škole.

Sadržaj drveća i briga o okolišu.

WOO U STRATEGIJI

Dugogodišnji rad kluba u području društveno odgovornog djelovanja rezultirao je pokretanjem nekoliko dugoročnih projekata na razini kluba, dok je 2019. osnovana i zaklada kluba, kao zasebno pravno tijelo, naziva **Zaklada Nema predaje** koja po svom statutu ima tri glavna područja rada – integracija osoba s invaliditetom u društvo, pomaganje prema načelu socijalne solidarnosti i potpora mladim talentiranim sportašima.

Klub od 2015. godine unutar svog sustava ima **licenciranog časnika za gledatelje s invaliditetom**, osobu koja aktivno tijekom godine osmišjava i provodi projekte za navijače s invaliditetom, na utakmicama, ali i izvan nogometnog terena. Osoba zadužena za ovaj dio strategije tijekom godine provodi programe i aktivnosti u tom konkretnom području za osobe s invaliditetom.

Od 2022. godine klub unutar sustava ima i **licenciranog časnika za nogometno-društvenu odgovornost (sada prošireno časnika za društvenu odgovornost i održivost okoliša)** što označava osobu koja donosi strategiju kluba, provodi aktivnosti i programe iz same strategije, koordinira sve druge društveno odgovorne projekte ili suradnje iz tog područja s drugim organizacijama na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj ili međunarodnoj razini. Funkcija licenciranog časnika uvedena je službeno od strane Hrvatskog nogometnog saveza kao dio licenciranja klubova.

GNK Dinamo kroz ovu će klupsku strategiju koja se odnosi na period od pet godina, od siječnja 2025. do siječnja 2030. godine, aktivno raditi na ciljevima koji su već davno postavljeni kao jedini put koji vodi prema većoj jednakosti, jednakim pravima, jednakim mogućnostima i ravnopravnosti u našoj zajednici te na održivosti i smanjenju štetnog utjecaja na okoliš.

Opći ciljevi strategije za nogometno društvenu odgovornost (NDO) i zaštitu usmjereni su na ostvarenje održivog i inkluzivnog nogometnog ekosustava koji doprinosi pozitivnim društvenim promjenama i očuvanju okoliša.

OPĆI CILJEVI STRATEGIJE

1. PROMICANJE INKLUZIVNOSTI I RAVNOPRAVNOST

Nogomet mora biti pristupačan za sve, bez obzira na dob, spol, socijalni status, etničku pripadnost, invaliditet ili bilo koju drugu osobnu karakteristiku. Cilj je osigurati jednake mogućnosti za sudjelovanje u sportu svim skupinama društva, uključujući djecu, mlade, starije osobe, osobe s invaliditetom i pripadnike manjina.

2. BORBA PROTIV DISKRIMINACIJE I NETOLERANCIJE

Aktivno se boriti protiv svih oblika diskriminacije, rasizma, homofobije, seksizma i nasilja u nogometu. Kroz edukaciju i pozitivne inicijative, stvoriti sigurno okruženje na terenima i izvan njih, gdje su svi poštovani i ravnopravni.

3. PROMICANJE ODRŽIVOSTI I EKOLOŠKE ODGOVORNOSTI

Smanjenje negativnog utjecaja nogometne industrije na okoliš. To uključuje korištenje obnovljivih izvora energije, smanjenje emisija ugljičnog dioksida (CO_2), reciklažu materijala, smanjenje otpada i ekološki prihvatljivo upravljanje stadionima i trening kampovima.

4. PODIZANJE SVIJESTI O EKOLOŠKIM PITANJIMA MEĐU NAVIJAČIMA I ZAJEDNICOM

Edukacija navijača, sportaša i drugih dionika o važnosti zaštite okoliša i održivog razvoja. Aktivnosti poput reciklaže, smanjenja plastičnog otpada i odgovornog korištenja resursa trebaju postati dio svakodnevnog ponašanja svih uključenih.

5. POVEĆANJE PRISTUPAČNOSTI NOGOMETU ZA SVE DRUŠTVENE SKUPINE

Poticanje socijalne kohezije kroz nogomet, posebno u zajednicama u kojima postoje veće socijalne i ekonomske poteškoće. Organiziranje događanja, turnira i socijalnih programa koji omogućuju djeci i odraslima, bez obzira na njihove okolnosti, da se uključe u nogometne aktivnosti.

6. KREIRANJE PARTNERSTAVA ZA ZAJEDNIČKE CILJEVE

Povezivanje nogometnih organizacija s nevladinim udrugama, lokalnim zajednicama, obrazovnim institucijama i vladinim agencijama ili poslovnom zajednicom kako bi se potaknuli zajednički napor u ostvarivanju ciljeva NDO-a i zaštite okoliša. Zajedničke inicijative uključuju edukaciju, volontarizam, prikupljanje sredstava za društvene projekte ili zelene inicijative i dr.

7. RAZVIJANJE I IMPLEMENTACIJA EKOLOŠKI PRIHVATLJIVIH TEHNOLOGIJA I PRAKSI

Uvođenje modernih, ekološki prihvatljivih tehnologija u nogometnu infrastrukturu (stadioni, trening kampovi, oprema), kao i uvođenje zelenih praksi u svakodnevno poslovanje nogometnih organizacija, od prehrambene ponude do transporta.

8. IZGRADNJA ODRŽIVIH NOGOMETNIH ZAJEDNICA

Razvijanje programa koji potiču dugoročnu održivost kroz socijalnu, ekonomski stabilnu i ekološki odgovornu praksu. Održive nogometne zajednice uključuju ulaganje u infrastrukturu, socijalne inicijative, te ekološki prihvatljive sportske objekte i sustave.

Uključivanje lokalne zajednice, navijača, djece i mladih, svih dionika kluba, sponzora, medija te ostalih zainteresiranih u sudjelovanje u projektima kluba.

Aktivnim radom biti uzor i primjer drugim sportskim klubovima i organizacijama u Hrvatskoj, regiji i na međunarodnoj razini.

Kroz nove inovativne i zanimljive aktivnosti i kampanje stvoriti temelje za dugoročne i održive društveno odgovorne programe s ciljem dobrobiti svih u našoj zajednici.

PODRUČJA DJELOVANJA

I. ANTIRASIZAM I ANTIDISKRIMINACIJA

Bogatstvo nogometna igra i nogomet na svim razinama budu dostupni svakom pojedincu iz naše zajednice te kroz uključivost stvoriti platformu koja će svakome osigurati jednaka prava i jednake mogućnosti sudjelovanja u sportu.

II. ZAŠTITA I DOBROBIT DJECE I MLADIH

Svako dijete ima pravo rasti, razvijati se, obrazovati se i baviti se sportom u sigurnom, zdravom i pozitivnom okruženju. Velika je uloga klubova u osiguravanju tih uvjeta za svakog mladog sportaša, posebno unutar vlastitog sustava. Djeca moraju biti zaštićena od nasilja, diskriminacije i zlostavljanja, a trebaju imati mogućnost izražavanja vlastitih stavova.

III. JEDNAKOST I UKLJUČIVOST

Osigurati da nogometna igra i nogomet na svim razinama budu dostupni svakom pojedincu iz naše zajednice te kroz uključivost stvoriti platformu koja će svakome osigurati jednaka prava i jednake mogućnosti sudjelovanja u sportu.

IV. NOGOMET ZA SVE

Nogomet treba biti pristupačan svima koji žele sudjelovati kao igrači, nogometni djelatnici ili navijači, bez obzira na različitosti. Svi ljudi trebali bi imati jednak pristup nogometu. Nogometni klubovi imaju značajnu ulogu u omogućavanju bolje i veće pristupačnosti svim sadržajima u sklopu nogometne utakmice za svakog pojedinca, ali i kroz druge aktivnosti koje pojedini klub provodi u svojoj zajednici.

V. ZDRAVLJE I DOBROBIT

Mobilizirati nogometnu zajednicu za promicanje boljeg zdravlja, aktivnih životnih stilova i širenja angažmana igrača svih dobnih skupina. Očuvanje zdravlja i dobrobiti kroz nogometne i sportske aktivnosti i podizanje svijesti o nezaraznim bolestima.

VI. ZAŠTITA OKOLIŠA

Svaki pojedinac može utjecati na pozitivne promjene u društvu pa tako i nogometni klubovi mogu utjecati na zaštitu i očuvanje okoliša. Klubovi i u tom segmentu mogu dati značajan doprinos kroz ekološku osviještenost, podizanje svijesti o važnosti očuvanja prirode i kroz vođenje brige o održivom razvoju bez štete za okoliš.

I. ANTIRASIZAM I ANTIDISKRIMINACIJA

KONTEKST

Unazad 15 godina intenzivno, a prije toga i periodično, klub je ulagao iznimne napore u prevenciju i suzbijanje rasizma, diskriminacije i drugih oblika netolerancije u nogometu. Rasizam i diskriminacija ne smiju imati mjesto u nogometu, sportu niti društvu općenito, a iako se protiv tih pojava naša zajednica bori na svim razinama, nogomet ipak nudi možda veći spektar alata i načina za uspješnu borbu. Nogomet, kao i svaki drugi sport, danas okuplja igrače i igračice različitih nacionalnosti, boje kože, vjerske pripadnosti, a različitosti su prisutne i kod nogometnih djelatnika, u upravljačkim strukturama, među navijačima. Važno je prije svega isticati važnost poštivanja različitosti u nogometu te među svima koji su dio nogometa.

Stotine tisuća navijača prati nogomet diljem Hrvatske, stotine tisuća ljudi pa i milijuna prati događaje iz svijeta nogometa putem medija i društvenim mreža, koje su u neprestanom rastu, a publika je nikad raznovrsnija. Hrvatska je u svijetu poznata kao nogometna zemlja. Iako je ujedno zemlja poprilično skromnog broja stanovnika u odnosu na druge europske države, a posebno zapadne, svaki čovjek u našem društvu ima pravo na slobodu, jednakost, poštivanje ljudskih prava. Tu leži snaga nogometa – pokazati kroz vlastite akcije da za diskriminaciju i rasizam po bilo kojoj osnovi nema mjesta u nogometu.

BORBA NA TERENU I IZVAN TRAVNJAKA

Kroz nogometnu igru na terenu o tome tko je najbolji odlučuju igra, kvaliteta, rad, trud, pobjede i rezultati. U tome nije važno tko je kakve boje kože, nacionalnosti, podrijetla, rase, vjerskih opredjeljenja, i bilo što drugo što određuje svakog pojedinca. Svi su jednaki na terenu, a o njihovom uspjehu odlučuje samo njihov rad, prezentacija, igra, neovisno o svim tim različitostima. To je pravi primjer simbolike da svi ljudi u svakom dijelu naših života trebaju biti jednaki, imati jednakih prava i jednakih mogućnosti.

STAV GNK DINAMO

GNK Dinamo i kroz domaće utakmice i domaća natjecanja, ali i na europskom planu kontinuirano iskazuje svoj stav o važnosti suzbijanja rasizma i diskriminacije, aktivno se uključuje u sve kampanje pokrenute od strane Hrvatskog nogometnog saveza, UEFA-e i drugih organizacija koje se bave tom tematikom, dok redovito samostalno provodi brojne aktivnosti i projekte.

U Hrvatskoj i u hrvatskom nogometu rasizam i diskriminacija nisu toliko česta pojava i postoje razni slučajevi kroz prošlost, međutim i bez obzira na to, treba aktivno raditi na suzbijanju tih pojava u potpunosti dok ne postignemo da su takva ponašanja apsolutno neprihvatljiva na svim razinama i dok ne postignemo to da zaista rasizma i diskriminacije više nema u nogometu.

I. ANTIRASIZAM I ANTIDISKRIMINACIJA

ZAKONSKE ODREDBE

Svoje polazište ova društveno neprihvatljiva ponašanja imaju i u hrvatskim zakonima. Prema Zakonu o sprječavanju nereda na sportskim natjecanjima u protupravna ponašanja spadaju, između ostalog, i pokušaj unošenja, unošenje i isticanje transparenata, zastave ili druge stvari s tekstrom, slikom, znakom ili drugim obilježjem kojim se iskazuje ili potiče mržnju ili nasilje na temelju rasne, vjerske, nacionalne, regionalne pripadnosti. Također, u zakonu je protupravno ponašanje pjevanje pjesama ili dobacivanje poruka čiji sadržaj iskazuje ili potiče mržnju ili nasilje na temelju rasne, nacionalne, regionalne ili vjerske pripadnosti. Kazne za klubove u tim situacijama dosta su visoke, a iako klubovi aktivno rade na prevenciji takvih oblika ponašanja, ipak je to nešto što je društveno uvjetovano i za što će trebati puno vremena da se potpuno iskorijeni.

Rasizam ili diskriminacija u nogometu nisu tek neka rijetka i nevažna izolirana pojava te, iako nisu svakodnevni slučaj u hrvatskom nogometu, mogu imati dalekosežne posljedice. Od samog protupravnog ponašanja, povrede ljudskih prava onih koji su direktno ugroženi takvim ponašanjima pojedinaca ili skupine, kazne za nogometne klubove u vidu finansijskih iznosa, pražnjenja dijela stadiona, zabrane odigravanja utakmica pred gledateljima pa sve do izbacivanja ili suspendiranja klubova iz nogometnih natjecanja. Problem rasizma i diskriminacije iz tog je razloga iznimno važna tema. U društveno neprihvatljive oblike ponašanja pripadaju uz rasizam i diskriminaciju također upotreba pirotehnike, korištenje govora mržnje i nasilje, međutim svaka je od tih pojava zapravo jedna velika tema za sebe. Rasizam i diskriminacija u prvom redu narušavaju ljudska prava općenito i samo mukotrpnim radom moguće je voditi borbu na svim razinama.

ULOGA MEDIJA U BORBI PROTIV RASIZMA I DISKRIMINACIJE

Uloga medija u ovome je također velika. S pojavom društvenih mreža klubovi i savezi dobili su veću samostalnost u obavljanju javnosti, navijača i drugih organizacija o svom radu, aktivnostima, ciljevima, projektima. Ipak, mediji imaju ogromnu moć te su također važni u ovoj borbi jer imaju ogroman doseg u javnosti, okupljaju široku publiku te imaju veliku ulogu u prenošenju informacija. To znači da i medije treba aktivno uključiti u prevenciju i suzbijanje rasizma i diskriminacije, uključiti ih i pozvati na osudu svih društveno neprihvatljivih oblika ponašanja u nogometu. Istovremeno treba maksimalno uključiti medije u društveno odgovorne kampanje i promociju jednakosti i ravнопravnosti kao pozitivne aspekte strategije klubova.

I. ANTIRASIZAM I ANTIDISKRIMINACIJA

DOSADAŠNJI RAD GNK DINAMO

GNK Dinamo od 2012. godine provodi kampanju "Jednakost = Jedini izbor", na utakmicama na stadionu Maksimir već niz godina provodi kampanju "Ne nasilju, ne rasizmu" promovirajući kampanju putem razglosa, ulaznica i drugih materijala, od 2019. godine provodi kampanju "Fair play na tribinama" s ciljem smanjenja upotrebe pirotehnike, govora mržnje, rasizma i diskriminacije na utakmicama, te u niz drugih akcija uključuje navijače, igrače, partnere, a sve s ciljem promocije pozitivnih društvenih vrijednosti.

Također, kroz svoj rad i akcije klub slijedi smjernice europskih i nacionalnih nogometnih organizacija te preporuke drugih nogometnih institucija i udruga. Klub je u jednu od akcija svojedobno uključio i Hrvatski crveni križ čime su ujedno promovirana i temeljna načela Međunarodnog pokreta Crvenog križa poput humanosti, nepristranosti, neovisnosti, dobrovoljnosti, jedinstva i univerzalnosti.

GNK Dinamo, kao i svi drugi klubovi koji djeluju pod nadležnosti HNS-a, obavezni su pridržavati se svih akata, propisa i pravila koja se odnose na djelovanje kroz cijelu godinu, kroz sva natjecanja, ali i neovisno o samim natjecanjima i nogometnim utakmicama. Tako se GNK Dinamo pridržava i odredbi Pravilnika o sigurnosti na nogometnim utakmicama HNS-a u sklopu kojih se ističe nulta tolerancija prema rasizmu kao najvećoj negativnoj pojavi u nogometu posljednjih godina na području Hrvatske.

HNS određuje i neke ustaljene procedure jednake za sve klubove i natjecanja pa tako svaki klub ima obavezu provedbe određenih stavki u slučaju pojave rasizma ili diskriminacije tijekom nogometnih utakmica – od upozorenja navijačima putem obavijesti spikera, do prekida utakmice na određeno vrijeme ili potpunog prekida utakmice u slučaju najviše razine kršenja pravila od strane navijača ili drugih sudionika nogometne utakmice.

Klub već dugi niz godina vrlo detaljno, pažljivo i konkretno radi na svim mjerama koje se odnose na sprječavanje takvog ponašanja, od organizacije sigurnosnog aspekta utakmice na stadionu, uspostavljanja obučene redarske službe koja može reagirati u slučaju potrebe za postupanjem, suradnje s predstavnicima policije uz klupskog povjerenika za sigurnost i komunikaciju s navijačima putem časnika za navijače.

I. ANTIRASIZAM I ANTIDISKRIMINACIJA

LICENCIRANJE KLUBOVA – HRVATSKI NOGOMETNI SAVEZ

S obzirom na to da je za potrebe licenciranja klubova za svaku novu natjecateljsku sezonu neophodno voditi brigu i o društveno odgovornom djelovanju klubova području prevencije rasizma i diskriminacije te drugih oblika netolerancije u nogometu, jasno je da su klubovi obavezni provoditi aktivnosti u tom području. Program i sve kampanje moraju biti usklađene s UEFA-inim planom 10 točaka o rasizmu koji usmjerava klubove na kvalitetne i korisne kampanje.

STRATEGIJA UPRAVLJANJA LJUDSKIM POTENCIJALIMA GNK DINAMO

Tijekom 2024. godine osnovan je Odjel ljudskih resursa s ciljem razvijanja i provođenja politike ljudskih resursa u skladu s primjenjivim zakonima i propisima. Strategija ljudskih potencijala uključuje glavna područja:

- upravljanje sustavom zapošljavanja i uvođenja u posao novih zaposlenika
- razvoj zaposlenika
- imidž poslodavca
- ispitivanje angažiranosti i zadovoljstva zaposlenika
- fleksibilni oblici rada
- otvorena komunikacija i pozitivna kultura
- strategija upravljanja plaćama

Upravljanje sustavom zapošljavanja

U planu je definiranje procedure za postupke procesa selekcije i zapošljavanja koja uključuje jasno definirane ulogu u cijelom procesu. Razvoj procesa selekcije i zapošljavanja bit će usmjeren transparentnost i promicanje jednakih mogućnosti za sve kandidate. Raznolikost će uvijek biti u fokusu kroz stvaranje okruženja koje omogućuje zapošljavanje najkompetentnijih kandidata na temelju radnog iskustva i ponašanja, a bez predrasuda na temelju čimbenika kao što su spol, dob, invaliditet ili rasa koji nisu relevantni za sposobnost osobe da obavlja posao. Naglasak će biti i na zaštiti osobnih podataka te razvoj interne baze kandidata.

I. ANTIRASIZAM I ANTIDISKRIMINACIJA

SURADNJA S MEĐUNARODNIM ORGANIZACIJAMA

Suradnja s drugim organizacijama također je ono što GNK Dinamo prakticira svih posljednjih godina. Dinamo surađuje s organizacijama UEFA, ECA, EFDN, CAFE, FARE. Spomenimo uključivanje u poznati projekt FARE-a "Football people" kroz koji se promoviraju različitosti i poruka da nogomet treba biti dostupan svima i sudjelovanje u programu "Show Racism the Red Card" u kojoj su sudjelovali igrači Dinama različite nacionalnosti, boje kože i rase, a kroz koju se sve ljudi pozivalo na tribine bez nasilja, rasizma, ksenofobije, istovremeno sigurne za sve posjetitelje. Glavni cilj kampanje bio je stvoriti pozitivno i sigurno ozračje na nogometnim utakmicama, kroz poruke igrača koji su idoli djeci, mladima, svim navijačima.

Klub puno pažnje ulaže u brigu o igračima strancima pa su tako česte posjete veleposlanstvima njihovih zemalja, dolasci veleposlanika na utakmice, sudjelovanje igrača u aktivnostima udruga koje okupljanju pripadnike njihove nacionalnosti i slično.

RAD U NOGOMETNOJ ŠKOLI DINAMO

Kroz Nogometnu školu Dinamo također se s mlađim igračima radi puno na pitanjima suzbijanja rasizma i diskriminacije te ih se od malih nogu uči jednakosti i ravnopravnosti. Kroz radionice, aktivnosti, rad s psihologima, djecu se pokušava naučiti u ranoj dobi da je jako važno uvažavati druge, koliko je bitno poštivati različitosti te da budu uključivi i tolerantni u svojoj okolini. Nogometna škola okuplja preko 500 mlađih igrača, a sustavno se radi u svim uzrastima, od najmlađe do najstarije kategorije odnosno juniora koji su na korak do profesionalnih karijera. Djecu se ujedno kroz prikaz dobrih i loših primjera uči o opasnosti rasizma i diskriminacije, vrijedanja i omalovažavanja, te ih se uči poštivanju svih ljudi bez obzira na različitosti.

Područje borbe protiv rasizma i diskriminacije obuhvaća širok broj tema te se svakako ovaj dio rada kluba ne odnosi samo na sprječavanje rasizma, već i na suzbijanje bilo kojeg oblika diskriminacije – prema boji kože, nacionalnosti, vjeroispovijesti, spolu, socijalnom statusu. GNK Dinamo u svom sustavu koji broji preko 400 osoba ima pripadnike različitih rasa i nacionalnosti, od igrača u nogometnoj školi, prvu momčad, djelatnike administracije... ideja kluba je omogućiti svakome u sustavu, navijačima, partnerima, pojedincima i organizacijama da se osjećaju jednako i ravnopravno.

I. ANTIRASIZAM I ANTIDISKRIMINACIJA

POLAZIŠTE STRATEGIJE

Dinamov rad oduvijek je polazište imao u jednom od ključnih dokumenata kojim se jamči poštivanje ljudskih prava, a to je Ustav Republike Hrvatske, kao i Ustavno određenje kojim se društvo jasno očituje o apsolutno izjednačenim pravima svakog pojedinca, bez obzira na rasnu, vjersku, spolnu ili bilo koju drugu različitost. GNK Dinamo prema Ustavu RH te po svim drugim, kaznenim odredbama naše države, aktima, planom i projektima želi poticati na svijest o različitosti i važnosti jednakosti.

GNK Dinamo najtrofejniji je nogometni klub u Hrvatskoj, a uspjehe niže i na domaćem i na europskom planu iz sezone u sezoni. Klub je tako ujedno promotor naše zajednice, grada Zagreba, Hrvatske diljem Europe, što znači da imamo širok prostor dijeliti ideju vlastitih društveno odgovornih projekata, a koji uključuju poruke jednakosti i ravnopravnosti. Upravo u tome leži dodatni razlog zbog čega Dinamo sustavno radi na promociji jednakosti te na suzbijanju rasizma i diskriminacije, kroz vlastiti sustav prema navijačima i javnosti.

Klub kontinuirano provodi aktivnosti i projekte na samom stadionu, u lokalnoj zajednici, među djecom, unutar prve momčadi i na razini radne zajednice. Isto tako, redovito samostalno pokreće razne projekte te je idejni tvorac većine postojećih projekata u Hrvatskoj, ali i na razini Europe. Sviest o važnosti borbe protiv rasizma i diskriminacije na prostoru naše regije i dalje raste polako, ali ide u dobrom smjeru.

U sklopu "Programa za prevenciju i sprječavanje nasilja, rasizma i drugih oblika netolerancije u nogometu" GNK Dinamo nastavlja s aktivnostima za promociju ispravnih i pozitivnih oblika ponašanja i vrijednosti. Jedan dio aktivnosti namijenjen je direktno suzbijanju rasizma i diskriminacije, dok je drugi proaktivni dio programa promocija pozitivnih oblika ponašanja, jednakosti i ravnopravnosti.

Nogometni klubovi, igrači i djelatnici u nogometu imaju niz mogućnosti kroz koje mogu aktivno raditi na boljtku naše zajednice u svakom smislu. Od akcija za prevenciju diskriminacije, rasizma, netolerancije, do aktivnosti s ciljem promocije jednakost, jednakih prava i ravnopravnosti.

I. ANTIRASIZAM I ANTIDISKRIMINACIJA

OSOBE S INVALIDITETOM – STOP DISKRIMINACIJI

Puno pažnje GNK Dinamo već niz godina pridaje još jednoj važnoj društvenoj skupini, a to su osobe s invaliditetom. Klub ih želi uključiti u aktivnosti, programe i projekte ne samo kao navijače već i kao naše sugrađane, suradnike i partnere.

Dinamo je niz godina usko surađivao s međunarodnom organizacijom Centre for Access to Football in Europe koja kao partner UEFA-e pomaže klubovima u integraciji osoba s invaliditetom u nogomet, ali i u stvaranju i u unaprjeđenju pristupačnosti infrastrukture, stadiona, nogometnih terena i ostalih prostora. Za aktivnost kluba naziva "VIP doživljaj utakmice za odrasle navijače s intelektualnim teškoćama" provedenu 2018. godine dobivena je nagrada CAFE-a u kategoriji najbolje europske inicijative u području socijalne integracije osoba s invaliditetom.

OPĆI I ŠIRI CILJEVI

- Nastaviti provoditi dugoročne projekte kluba u području borbe protiv rasizma i diskriminacije te se uključiti u lokalne i nacionalne akcije.
- Osmisliti nove projekte i inovativne programe kluba s ciljem suzbijanja rasizma i diskriminacije u našem društvu uz igrače, radnu zajednicu, nogometnu školu, partnere kluba, navijače i članove lokalne zajednice.
- Pružanje podrške žrtvama rasizma i diskriminacije.
- Educiranje djece iz vlastitog sustava, odnosno nogometne škole, a zatim i djece u našoj lokalnoj zajednici o važnosti ravnopravnosti i poštivanja različitosti od malih nogu.

I. ANTIRASIZAM I ANTIDISKRIMINACIJA

PREGLED POSTOJEĆIH AKTIVNOSTI

- Kampanja "Fair play na tribinama".
- Pojedinačne akcije i aktivnosti s ciljem suzbijanja rasizma kroz samostalnu provedbu ili u suradnji s nogometnim organizacijama u Hrvatskoj i inozemstvu, kao i s brojnim udrugama koje se bave suzbijanjem rasizma i diskriminacije.
- Paket mjera koje se provode za vrijeme utakmica GNK Dinamo na stadionu Maksimir kroz poštivanje zakonskih odredbi, mjera iz propisa Hrvatskog nogometnog saveza te uz pojedinačne akcije i kampanje, uz detaljno praćenje svakog projekta na utakmicama – kroz poruku za spikera, pripadajuće multimedijijske sadržaje, vizuale i oglasna rješenja.
- Vizualni identitet klupske kampanje u ovom području – promotivni sadržaji na ulaznicama, akreditacijama i drugim službenim materijalima kluba
- Edukativni materijali za djecu – slikovnica i bojanka iz kampanje "Fair play na tribinama" koje klub distribuira bez naknade djeci i mladima u sklopu klupskih evenata i drugih događaja kluba.
- Suradnja sa Zakladom Nema predaje u dijelu ove stavke strategije te podrška zakladi u komunikacijskoj i medijskoj strategiji i provedbi svakog projekta iz područja koje obuhvaća borbu protiv rasizma i diskriminacije.

I. ANTIRASIZAM I ANTIDISKRIMINACIJA

MJERLJIVI CILJEVI ZA VRIJEME TRAJANJA STRATEGIJE

- Implementirati i ažurirati internu politiku nulte tolerancije prema svim oblicima diskriminacije (rasiza, seksizam, homofobija itd) u svim aktivnostima kluba.
- Nastaviti provoditi kampanju "Fair play na tribinama" uz jasnu analizu provedbe i uspješnosti kampanje, u odnosu na ranije sezone i druge elemente analize te raditi na poboljšanju projekta.
- Nastaviti s politikom kluba blokiranja rasističkih, uvredljivih, diskriminirajućih komentara na svim službenim kanalima kluba – na web stranici i društvenim mrežama.
- Uključiti što veći broj djece, mladih i odraslih pripadnika različitih nacionalnih manjina, udruga i organizacija čiji su članovi osobe različitih rasa, nacionalnosti, vjeroispovijesti u aktivnosti kluba za vrijeme trajanja strategije kroz aktivnosti na utakmicama i u slobodno vrijeme.
- Kroz suradnju s udrugama nacionalnih manjina stvoriti nogometni stadion na kojem nastupa GNK Dinamo ugodnim, pristupačnim i sigurnim mjestom za sve ljudе, bez obzira na različitosti te povećati broj pripadnika različitih društvenih skupina, posebno manjina, na utakmice Dinama za vrijeme trajanja strategije.
- Nastaviti provoditi radionice za djecu unutar sustava Nogometne škole Dinamo na temu antirasizma i suzbijanja diskriminacije.
- U aktivnosti iz ovog područja uključiti roditelje s ciljem boljeg razumijevanja problematike.
- Održati radionice na razini kluba, nogometne škole i radne zajednice na temu važnosti poštivanja različitosti i ravnopravnosti.
- Organizirati konkretne aktivnosti za igrače prve momčadi, igrače nogometne škole, članove stručnih stožera ili djelatnike pripadnike drugih nacionalnih manjina, druge rase ili vjeroispovijesti u suradnji s organizacijama iz pripadajućih područja.
- Nastaviti provoditi kampanju kluba "Ne nasilju, ne rasizmu!" uz implementaciju novih aspekata kampanje poput ambasadora – igrača iz prve momčadi, mladih igrača iz nogometne škole različitih nacionalnosti i rase, ili sportaše drugih sportova na razini Zagreba.
- Nastaviti provoditi klupsku kampanju "Jednakost = Jedini izbor" kroz uključivanje prve momčadi, ŽNK Dinamo, djece iz nogometne škole i drugih sportaša.
- Smanjiti broj utakmica Dinama na kojima navijači koriste pirotehnička sredstva te posljedično smanjiti novčane kazne za klub.

I. ANTIRASIZAM I ANTIDISKRIMINACIJA

KAMPANJA "FAIR PLAY NA TRIBINAMA"

GNK Dinamo i Zaklada Nema predaje provode projekt naziva "**Fair play na tribinama**" kako bi se zajedničkim naporom kluba, zaklade i navijača smanjila upotreba pirotehnike na stadionu. Ovo je prvi projekt toga tipa na ovim prostorima i na razini Europe. Prvo izdanje klub je provodio u suradnji s Hrvatskim Crvenim križem u sezoni 2019/20., dok je u drugom izdanju u sezoni 2022/23. partner kampanje Zaklada Nema predaje.

Upotreba pirotehnike iznimno je opasna te može ugroziti sve prisutne na nogometnoj utakmici – navijače, djecu, igrače, djelatnike, predstavnike medija, službene osobe, odnosno može uzorkovati ozljede bilo kome od sudionika sportske priredbe. Iz tog razloga želimo pozvati sve navijače na pozitivno navijanje i pozitivno ponašanje na svim utakmicama Dinama.

Do nogometne sezone 2024./2025. kampanja je imala i humanitarni karakter gdje je nakon svake službene utakmice u kojoj GNK Dinamo nije bio kažnjen od strane nadležnih nogometnih tijela za ponašanje svojih navijača koje uključuje upotrebu pirotehnike, korištenje rasizma, govora mržnje i diskriminacije, klub izdvojio određeni novčani iznos za potrebe djece, mlađih i socijalno ugroženih. Izdvojena novčana sredstva donirala su se Zakladi Nema predaje koja je zatim javnim putem i u skladu s jasno određenim kriterijima kroz natječaj prema odabiru komisije dodijelila prikupljeni novac udrugama koje skrbe o djeci i mlađima te socijalno ugroženim skupinama.

U novom ciklusu kampanja će se prvenstveno fokusirati na promociju pozitivnog i fer navijanja i ponašanja na utakmicama, edukaciju mlađih navijača kroz materijale kampanje poput distribucije slikovnica i bojanki za djecu na događanjima u organizaciji kluba, suradnji s osnovnim školama i provođenjem raznih modula edukacija te suradnji s navijačima s ciljem da ovaj projekt postane samoodrživ i da zajedničkim snagama kluba i navijača napravimo korak prema ljepšoj, boljoj i sigurnijoj atmosferi na nogometnim utakmicama.

I. ANTIRASIZAM I ANTIDISKRIMINACIJA

DEFINING
THE
NEW ERA

GLAVNI CILJEVI KAMPANJE

- Raditi na smanjenju upotrebe pirotehnike od strane navijača na utakmicama Dinama na stadionu Maksimir i na gostujućim utakmicama te uz to prevencija korištenja rasizma, diskriminacije i govora mržnje od strane navijača. Ta su ponašanja već svedena na minimum, međutim ulaze u našu kampanju. Ovo je glavni cilj kampanje jer korištenje pirotehnike može ugroziti ljudsko zdravlje, a upotreba pirotehnike prema hrvatskim zakonima je zabranjena.
- Promovirati pozitivno, fer, korektno i sportsko navijanje među navijačima svih kategorija - djeca, roditelji, stariji navijači, ultras grupe.
- Educirati djecu o ispravnim oblicima ponašanja od malih nogu – pozitivno navijanje, korištenje navijačkih rezervi poput zastavica, šalova itd., pjevanje pozitivnih navijačkih pjesama; promocija ovog cilja uz bojanku i slikovnicu za djecu koje promoviraju pozitivno navijanje na utakmici, a koje su dostupne i u digitalnom obliku.

CILJNE SKUPINE

- **Navijači** – ultras grupa, kroz indirektnu komunikaciju i poruke kampanje jer je pirotehnika još uvijek sastavni dio navijačkih koreografija na ovim prostorima i prestanak upotrebe pirotehnike je dugoročan proces na razini cijelog društva.
- **Djeca i mladi** – direktna komunikacija navedenih pozitivnih poruka i primjera te educiranje od rane dobi; iz tog razloga djeca su uključena i u promotivni dio kampanje.

Klub je svjestan da je pirotehnika, koliko god je opasna za ljude, **dio identiteta navijačkih skupina** u našem dijelu Europe te da je to sasvim drugačije u odnosu na zapadni dio Europe, npr. Englesku, gdje je sve zakonski drugačije regulirano pa samim time nema upotrebe pirotehnike na utakmicama. Nama je cilj osvijestiti javnost o mogućim posljedicama korištenja pirotehnike jer u svakom trenutku nešto kod korištenja može poći krivo. S druge strane, želimo poticati druge navijačke opcije – koreografije, zastavice, navijanje bez pirotehnike, pozitivnu podršku igračima te učiti djecu da su upravo to ispravni oblici ponašanja. Kampanju nismo željeli provesti na represivan način zabranama i sankcijama jer se radi o navikama u nogometu i navijačkoj subkulturi na ovim prostorima koja je duboko usaćena u navijačke skupine i trebat će vremena da se polako promijeni svijest ljudi općenito, u smislu sigurnosti, zdravlja i zakona. Mi kampanjom želimo pokušati smanjiti upotrebu pirotehnike, uz svijest da je nemoguće i nerealno potpuno suzbiti upotrebu, dok ujedno želimo educirati djecu o drugim pozitivnim oblicima navijanja.

II. ZAŠTITA I DOBROBIT DJECE I MLADIH

DEFINING
THE
NEW ERA

Nogometna škola Dinamo jedna je od najuspješnijih akademija za rad s mladim igračima u svijetu te je iznimno cijenjena u nogometnom i društvenom svijetu, ne samo u Hrvatskoj i regiji, već i na razini Europe i svijeta. Svaki klub i svaka nogometna škola kao najglavnije i najsvetije postulate trebaju imati skrb i dužnost za razvitak mladih igrača uz ispunjavanje svih preduvjeta za njihov odgoj.

Dinamova škola posebna je po tome što je kroz zadnjih gotovo 100 godina otkrila mnoge talente, utjecala na razvoj brojnih nogometnih karijera, stvorila sjajne igrače, ali i dala prostor upravo tim igračima da se jednog dana vrate u sustav kluba te da svoje stečeno znanje i iskustvo prenose na mlađe uzraste. Svojevrstan je to spoj mladosti i iskustva na način da najmlađi danas imaju priliku raditi upravo s onima koji su u samim počecima ili rano u nastajanju škole bili na njihovom mjestu, kretali u svoje igračke i trenerske karijere.

Rad u školi organiziran je tako da svaka kategorija ima svoje trenere, a zajednički im je cilj osposobiti što više darovitih igrača za prvi sastav, ali ih istovremeno učiti društveno prihvatljivim oblicima ponašanja i ispravnim životnim vrijednostima.

II. ZAŠTITA I DOBROBIT DJECE I MLADIH

DEFINING
THE
NEW ERA

ASPEKTI RADA U DINAMOVOM ŠKOLI

Sustav Dinamove škole usmjeren je kroz rad s djecom uz fokus na njihovo zdravlje, sigurnost i dobrobit u svakom smislu. Poseban naglasak stavlja se na zdravstvenu zaštitu djece po pitanju njihovog fizičkog i mentalnog zdravlja kako bi se mogli i znali nositi sa svim zadacima koji su postavljeni pred njih kroz privatni život, školovanje i nogomet. Sukladno tome nogometna škola osigurava sistematske preglede te različite vrste edukacija, primjerice o prevenciji ozljeda, važnosti oralne higijene, zdrave prehrane i slično. Unutar sustava škole postoji suvremeno opremljena ambulanta u kojoj rade visoko specijalizirani liječnici, fizioterapeuti i kinezioterapeuti. Po pitanju mentalnog zdravlja škola provodi sustavne radionice putem vlastite psihološke službe koja brine o očuvanju i prevenciji mentalnog zdravlja djece te o poboljšanju kvalitete njihovog života.

Kako bi sustav unutar nogometne škole mogao funkcionirati na svim razinama, uspostavljena su pravila i procedure u vidu Kodeksa djelatnika, igrača i roditelja. Svaki dokument formiran je zasebno te ima za cilj regulirati sva prava koja se odnose mlade igrače i njihovo sudjelovanje unutar nogometnog kluba, pravila koja se odnose na postupanje roditelja djece koja su igrači unutar sustava Dinama te pravilnik o ponašanju trenera i drugog stručnog osoblja koje na svakodnevnoj razini radi, surađuje s djecom te koji bi toj djeci, mladim igračima svih kategorija, kroz njihovo odrastanje i nogometni put trebali istovremeno biti treneri, učitelji, odgajatelji i na kraju – uzori u ponašanju.

II. ZAŠTITA I DOBROBIT DJECE I MLADIH

DEFINING
THE
NEW ERA

KODEKS NOGOMETNE ŠKOLE

Sukladno Kodeksu treneri i stručni suradnici obavezni su držati se pravila ponašanja kojima su regulirana prava djece te se prema svakom igraču i djetetu odnositi s poštovanjem i uvažavanjem. Uz trenere i stručne suradnike škola provodi edukacije za igrače od najmanje dobi na temu fair play ponašanja, primjerenog sportskog ponašanja te ih uči pozitivnim životnim vrijednostima.

Osim brige o sportskom razvoju djece, Dinamova škola usmjerena je i na školski razvoj mladih igrača pa u skladu s time postoji usklađenost treninga i školskih obaveza kako se iste ne bi preklapale u terminima. Organiziranjem jutarnjih i popodnevnih treninga osigurava se svakom djetetu nesmetano pohađanje škole i izvršavanje školskih obaveza, kao i važnost odmora i slobodnog vremena. Kroz školu se u svim uzrastima promiče odgovorno, poticajno i nenasilno roditeljstvo kroz radionice s roditeljima, individualne razgovore, preventivne razgovore i svakodnevnu komunikaciju.

Djeci iz obitelji slabijeg socijalno-ekonomskog statusa osigurana je besplatna prehrana u klupskom restoranu na svakodnevnoj razini te su oslobođena plaćanja mjesечne članarine.

U sustavu škole, kroz rad s djecom poštaje se kulturna, religijska i etnička pripadnost djece, strogo je zabranjen bilo kakav vid diskriminacije na osnovi rase, boje kože, spola, vjere, mišljenja, nacionalnog, etničkog ili društvenog podrijetla ili na osnovi bilo koje druge različitosti. Treneri i druge stručne osobe potiču razvoj djece u svim segmentima, tjelesni kroz treninge, emotivni i psihosocijalni kroz rad sa psihologom, društveni i kulturni kroz zajedničke odlaske u kino, kazalište, gledanje filmova, posjet muzejima, izložbama i ZOO vrtu.

Djecu se potiče na slobodno izražavanje mišljenja, asertivnu borbu za ostvarivanje svojih prava i rješavanje svih pitanja koja utječu na njihov život te na važnost poštivanja prava drugih. U sustavu nogometne škole poštaju se prava o zaštiti osobnih podataka te su načela zaštite osobnih podataka jasno istaknuta na web stranici škole.

Cilj rada u nogometnoj školi na svim razinama je osigurati sve uvjete za optimalan razvoj mladih igrača u sportskom segmentu, ali i kroz razvoj životnih vrijednosti i vještina.

Dobrobit djeteta je na prvom mjestu, a u radu se potiče razvoj njihovih kapaciteta i sposobnosti kako bi svako dijete uspjelo ostvariti svoje potencijale u punom kapacitetu. Aktivnosti s djecom planiraju se i organiziraju na način da se svaki rizik svede na minimum, u kontekstu sigurnosti terena, prijevoza na utakmice i turnire, smještaja, zaštitarske službe i mjera sigurnosti na utakmicama i slično.

SMJEŠTAJ ZA MLADE IGRAČE

GNK Dinamo osigurao je smještaj za mlade nogometare koji prema određenim postavljenim kriterijima imaju pravo korištenja prostora unutar Dinamove kuće za igrače iz nogometne škole. U kući koja se nalazi u blizini stadiona Maksimir i nogometne škole pravo boravka imaju djeca prema kriteriju lokacijske dislociranosti, odnosno djeca koja inače žive u mjestima i gradovima udaljenim od Zagreba u tolikoj mjeri da ne bi bili u mogućnosti svakodnevno putovati na treninge. U Dinamovoj kući boravi otprilike oko 10 mladih igrača u kontinuitetu. GNK Dinamo preuzeo je na sebe sve troškove tako da djeca i roditelji za njihov boravak i život u kući nemaju nikakve financijske obaveze. Klub pokriva režijske troškove, kućanske potrepštine, obroke, uz svakodnevni nadzor trenera iz Dinamove škole i psihologinja koji im pružaju podršku u svakodnevnim aktivnostima, učenju, kuhanju, pospremanju i svemu ostalom izvan nogometnih aktivnosti.

Određeni dio mladih igrača koji također ulaze u navedenu skupinu smješteni su u učeničke domove u Zagrebu, a radi se o otprilike pet igrača godišnje. GNK Dinamo za te igrače također pokriva troškove smještaja u učeničkom domu kroz stipendije.

II. ZAŠTITA I DOBROBIT DJECE I MLADIH

DEFINING
THE
NEW ERA

OPĆI I ŠIRI CILJEVI

1. Osigurati da je sudjelovanje djece u nogometu sigurno i pozitivno iskustvo na svim razinama.
2. Osigurati interno educiranje djece o svim važnim aspektima po sportskom, obrazovnom i bilo kojem drugom kriteriju.
3. Omogućiti svakom djetetu potrebnu stručnu pomoć u slučaju bilo kakve problemske situacije za vrijeme svih aktivnosti koje se provode na razini nogometne škole.
4. Osigurati jasna pravila za sve polaznike nogometne škole, ali i jasan i precizan postupak prijavljivanja incidenata koji će djetetu koje prijavljuje eventualni incident jamčiti sigurnost, zaštitu identiteta, dobrobit i svaku potrebnu pomoć bez ikakvih ograničenja.
5. Uključiti aktivno roditelje u kompletan rad s djecom, a koji se odnosi na svu edukaciju, radionice i sadržaje iz slobodnog vremena, koji se ne odnose na nogometne treninge i stručni dio rada s djecom.
6. Educirati djecu o važnosti suzbijanja nasilja u nogometu, o važnosti fair play ponašanja unutar nogometne škole, vlastite momčadi, prema protivničkoj ekipi te prema svim drugim osobama s kojima se susreću u nogometnoj školi, kroz obavezno školovanje i u životu općenito.

II. ZAŠTITA I DOBROBIT DJECE I MLADIH

DEFINING
THE
NEW ERA

PREGLED POSTOJEĆIH AKTIVNOSTI

1. Nogometni rad s djecom – treninzi, utakmice, turniri kroz apsolutnu posvećenost svakom djetetu pojedinačno te kao momčad od strane svakog trenera i drugih stručnih djelatnika škole.
2. Edukacija djece izvan nogometnih terena – sastanci, razgovori, radionice i bilo koja druga stručna pomoć koja je potrebna svakom mlađom igraču.
3. Školovanje – praćenje i podrška svakom igraču u obaveznom školovanju, uz moguću asistenciju u postizanju školskih uspjeha, prevladavanju izazova i pomaganje u nastavi.
4. Edukacija trenera i stručnih osoba – radionice, edukacije, konferencije na razini Hrvatske, regije, Europe i svijeta, sudjelovanje trenera na nogometnim kampovima diljem svijeta s ciljem formiranja najstručnijeg osoblja koje će uz stručno znanje znati kako se poštujući ispravne i pozitivne društvene vrijednosti dostojanstveno ophoditi prema djeci.
5. Socijalna osviještenost – za djecu iz obitelji slabijeg socijalno-ekonomskog statusa osigurane su neke povlaštene stavke poput besplatne prehrane u klupskom restoranu, mogućnosti djelomične ili potpune subvencije članarine u nogometnoj školi, popust na članarinu za obitelji iz kojih je nekoliko djece u statusu polaznika nogometne škole, besplatne opreme i slično, stipendije za igrače.
6. Positivne društvene vrijednosti - obaveza poštivanja različitosti, različitih mišljenja, suzbijanje diskriminacije i rasizma te borba za jednakost, jednaka prava i jednake mogućnosti na razini kompletne nogometne škole na svim razinama i to u svim skupinama od djece/igrača, preko trenera i drugih stručnih djelatnika, roditelja i vodstva nogometne škole
7. Fair play na travnjaku i izvan nogometnog terena – učenje mladih igrača fair play ponašanju na nogometnom terenu, ali i izvan travnjaka prema suigračima, igračima protivničkog kluba, djelatnicima, roditeljima i prijateljima te općenito kroz život; uključivanje igrača u kampanje kluba na temu fair play ponašanja.
8. Otvorena škola – promocija sporta i zdravog načina života za svu djecu, neovisno o njihovim kompetencijama ili potencijalu za bavljenje nogometom u natjecateljskim kategorijama s ciljem promocije tjelesne aktivnosti za djecu.
9. Kulturno obrazovanje i zajedništvo – provedba čitavog niza aktivnosti s ciljem zbližavanja igrača, trenera i djelatnika kroz odlaske na razne društvene i kulturne događaje tijekom godine u slobodno vrijeme.
10. Zaštita osobnih podataka i sigurnost djece u svakom smislu – od osobne sigurnosti, zaštite od nasilja, diskriminacije ili drugih oblika netolerancije u nogometnoj školi, poštivanja osobnog integriteta svakog djeteta do digitalne sigurnosti i educiranja o važnosti opreza na društvenim mrežama koje su

II. ZAŠTITA I DOBROBIT DJECE I MLADIH

DEFINING
THE
NEW ERA

MJERLJIVI CILJEVI ZA VRIJEME TRAJANJA STRATEGIJE

1. U sklopu strategije kontinuirano usavršavati kodeks ponašanja za nogometne djelatnike koji rade s djecom.
2. Osigurati da svi djelatnici sudjeluju u dodatnoj edukaciji na temu prava i sigurnosti djece i mladih u sklopu obavljanja njihovog trenerskog posla.
3. Održavati radionice o suzbijanju rasizma, diskriminacije i drugih oblika netolerancije na svim razinama škole - za djecu svih uzrasnih kategorija prilagođene njihovoj dobi, za roditelje djece svake momčadi, za trenere i ostalo stručno osoblje, za vodstvo škole.
4. Organizirati konkretne akcije s mladim igračima s ciljem suzbijanja vršnjačkog nasilja odnosno s ciljem podizanja svijesti o važnosti prevencije nasilja među djecom, u bilo kojem obliku, ponajprije kroz fair play i pozitivne aktivnosti za djecu kroz koje će mlađi igrači učiti što su ravnopravnosti, različitosti, tolerancija i pozitivno ponašanje.
5. Organizirati radionice za djecu i roditelje na temu digitalne sigurnosti, digitalnog nasilja i opasnosti društvenih mreža, a s ciljem zaštite mlađih igrača iz sustava naše škole.
6. Uključiti se u sve akcije i programe na razini lokalne zajednice i društva koje za cilj imaju zaštitu djece, dobrobit mlađih igrača, promociju zdravlja i bavljenja sportom za djecu.
7. U projekte i aktivnosti uključiti što više igrače prve momčadi Dinama kao uzore djeci.

JEDNAKOST I UKLJUČIVOST

DEFINING
THE
NEW ERA

Nogomet je najpopularniji sport na svijetu, a prate ga i u njemu uživaju sve društvene skupine. Upravo iz tog razloga nogomet mora biti pristupačan svima i mjesto gdje se svaki pojedinac osjeća sigurno i ravnopravno. Uloga klubova i drugih organizacija u sportu i nogometu je zaštiti ljudska prava, uključiti sve društvene skupine u svoje aktivnosti, posebno one marginalizirane, te brinuti o tome da se svaki pojedinac bez obzira na različitosti osjeća sigurno kroz sudjelovanje u nogometu, bilo kao igrač, trener, sudac, navijač, sportski djelatnik ili bilo tko drugi tko je aktivni član nogometnog svijeta.

GNK Dinamo donio je dokument naziva "Izjava o predanosti zaštiti ljudskih prava", a kontinuirano se zalaže za jednakost, jednaka prava, jednake mogućnosti i ravnopravnost u nogometu i društvu. U ovom pogledu nije važno primijeniti odredbe ovog dijela strategije samo na igrače, već i na sve druge pojedince, a to su djelatnici kluba, suradnici, poslovni partneri, predstavnici medija, organizacijsko osoblje i svi koji su uključeni u rad i aktivnosti nogometnih klubova općenito. Prije svega, osim konkretnih akcija, treba raditi na podizanju svijesti o važnosti jednakih prava i mogućnosti za sve ljude, što je utemeljeno i u Ustavu naše države, kao i u brojnim drugim aktima.

Nogomet mora biti inkluzivan odnosno mora biti uključiv za sve ljude koji žele sudjelovati zajedno s nama u nogometu, nogometnoj igri, aktivnostima i sadržajima koje možemo ponuditi u našoj zajednici.

U našem okruženju postoji čitav niz društvenih skupina koje su i danas nažalost marginalizirane, a koje imaju jednako pravo biti aktivni sudionici nogometa. Od osoba s invaliditetom, pripadnika nacionalnih manjina, organizacija i udruga koje promiču ženska prava, osoba slabijeg socijalnog statusa i svi drugi koji bez obzira na to imaju pravo izraziti svoj identitet i ravnopravno sudjelovati u nogometu. U posebnom fokusu u posljednje vrijeme je sve veća popularizacija nogometa za djevojčice i žene, jer na našim prostorima još uvijek nažalost ne postoji apsolutna ravnopravnost u ovom području. Od igračica, trenerica, članica upravljačkih tijela, medijskih djelatnica, sutkinja, sve su to uloge na kojima se žene tek trebaju izboriti za ravnopravni status i ravnopravne pozicije.

Klub želi kontinuirano pomagati razvoju i promociji ženskog nogometa. Isto tako, želimo poticati djevojčice i djevojke na bavljenje nogometom te na taj način ukloniti razlike i diskriminaciju na temelju spola.

III. JEDNAKOST I UKLJUČIVOST

DEFINING
THE
NEW ERA

OPĆI ŠIRI CILJEVI

1. Uključiti što više članova iz naše zajednice, a koji su pripadnici marginaliziranih skupina u rad kluba kao igrače, djelatnike i navijače.
2. Promovirati toleranciju, poštivanje razlicitosti i promociju ravnopravnosti po bilo kojoj osnovi.
3. Raditi aktivno na integraciji osoba s invaliditetom u nogomet u svakom smislu.
4. Promovirati nogomet za žene kroz niz aktivnosti samostalno, ali i kroz suradnju sa ŽNK Dinamo kao partnerskim klubom.
5. Raditi na suzbijanju predrasuda prema marginaliziranim društvenim skupinama kroz suradnju s lokalnim nevladinim organizacijama.
6. Aktivo se povezati s Hrvatskim nogometnim savezom u kontekstu uključivanja kluba i pružanja podrške postojećim programima.
7. Pruzati financijsku podršku aktivnostima marginaliziranih društvenih skupina, udruga ili organizacija, u području koje se odnosi na nogomet, sport ili promociju jednakosti i jednakih prava.

JEDNAKOST I UKLJUČIVOST

DEFINING
THE
NEW ERA

PREGLED POSTOJEĆIH AKTIVNOSTI

1. Kampanja za suzbijanje rasizma i diskriminacije "Jednakost = Jedini izbor".
2. Projekti namijenjeni integraciji marginaliziranih društvenih skupina u nogomet i društvo poput audio deskripcije nogometne utakmice za slike navijače, treninga za djecu s teškoćama u razvoju, obilaska stadiona za slike osobe i drugo.
3. Individualni pristup suradnji s osobama s invaliditetom u području dolaska na utakmice Dinama na stadionu Maksimir.
4. Implementacija tehničkih unaprijeđenja u području informiranja osoba s invaliditetom u našoj zajednici o radu kluba i mogućnostima koje im klub nudi, a s ciljem socijalne integracije.
5. Suradnja sa ŽNK Dinamo tijekom godine kroz niz aktivnosti, kao i tehnička podrška klubu u kontekstu omogućavanja prostora i uvjeta za održavanje treninga i utakmica, uz financijsku podršku.

JEDNAKOST I UKLJUČIVOST

DEFINING
THE
NEW ERA

MJERLJIVI CILJEVI ZA VRIJEME TRAJANJA STRATEGIJE

1. Svake godine u suradnji sa ŽNK Dinamo napraviti veliku kampanju putem koje se promovira ravnopravnost spolova uz uključenje igračica i igrača oba kluba.
2. Organizirati zajednički turnir za mlađe kategorije između GNK Dinamo i ŽNK Dinamo i to u kontekstu izmiješanih momčadi s ciljem promocije ravnopravnosti spolova.
3. Organizacija obilaska stadiona Maksimir prilagođenog za osobe s invaliditetom.
4. Raditi na povećanju broja osoba iz marginaliziranih društvenih skupina na utakmicama Dinama na stadionu Maksimir.
5. Omogućavanje dodatnih aktivnosti s ciljem socijalne integracije poput volontiranja za članove marginaliziranih skupina, honorarnog rada ili stažiranja u sustavu kluba, a sukladno određenim kompetencijama.
6. Uključiti djecu izbjeglice u neke od programa kluba s ciljem omogućavanja bavljenja sportom za djecu iz izbjegličke populacije.
7. Napraviti anketu unutar nogometnog kluba na temu zastupljenosti spolova na svim razinama - sve radne pozicije s ciljem uspostavljanja kvalitetnije rodne ravnopravnosti unutar kluba, sukladno stručnim kompetencijama.
8. Otvoriti dijalog prema navijačkim skupinama, a koje se odnose na marginalizirane društvene skupine s ciljem kvalitetnije suradnje i veće uključenosti u aktivnosti kluba.
9. Kroz posebne kampanje obilježiti Međunarodni dan ljudskih prava, Međunarodni dan osoba s invaliditetom i Međunarodni dan žena.
10. Osmišljavanje aktivnosti za pripadnike marginaliziranih skupina u kontekstu zdravog načina života za osobe bez obrazovanja, žene, osobe bez zaposlenja, siromašne, starije osobe, osobe s invaliditetom i ostale koji su povremeno ili trajno marginalizirani.

GNK Dinamo već niz godina posebnu pozornost pridaje osobama s invaliditetom te se zalaže za suzbijanje diskriminacije prema osobama s tjelesnim ili intelektualnim teškoćama. Klub kroz razne aktivnosti pokušava raditi na integraciji osoba s invaliditetom u nogomet. Od 2013. godine prema UEFA-i za sve klubove postoji obaveza imenovanja osobe koja obavlja funkciju **časnika za gledatelje s invaliditetom**, a upravo ta osoba vodi klupski program mjera i aktivnosti za integraciju osoba s invaliditetom u nogomet i društvo. Dinamo pokušava uključiti osobe s invaliditetom ne samo u utakmice i dolazak na stadion, već i kroz niz drugih akcija i aktivnosti s ciljem općenite integracije u društvo, socijalne uključenosti i ostvarivanja veće samostalnosti.

Osim poboljšanja infrastrukture stadiona Maksimir s početkom 2013. godine kada je napravljena adaptacija stadiona i kada je izgrađen podest za osobe u invalidskim kolicima, te uz konstantno traženje načina za poboljšanje svih aspekata boravka osoba s invaliditetom na stadionu, Dinamo ulaze i u izgradnju osobnog odnosa s pojedincima i udrugama osoba s invaliditetom. Uz osoban pristup i komunikaciju sve je više navijača s invaliditetom na utakmicama Dinama čime se dugoročno radi na sve većoj integraciji djece i odraslih s invaliditetom, sport i društvo općenito. Unazad zadnjih osam godina klub je puno uložio u razvoj pristupa prema toj društvenoj skupini, sve se više otvorio udrugama i organizacijama s ciljem raznih suradnji pa tako brojka osoba s invaliditetom koja je prije desetak godina bila svega nekoliko navijača s invaliditetom na stadionu, danas na velikim utakmicama zna iznositi preko 130 osoba.

Naravno, osim dovođenja na utakmice Dinama odnosno omogućavanja jednakog pristupa utakmicama za navijače s invaliditetom neovisno o njihovom invaliditetu, klub želi kroz suradnje s udrugama, pokretanje nekih inovativnih projekata i aktivnosti te uvođenje određenih programa po prvi put u Hrvatskoj biti uzor svima i pokazati da se uz minimalna ulaganja, trud i želju za pomaganjem može puno toga promijeniti na bolje.

Primjer je projekt audio deskripcije nogometne utakmice koji je GNK Dinamo pokrenuo kao prvi sportski klub u Hrvatskoj i našoj regiji, a koji je danas postao prepoznatljiv i popularan projekt na europskoj razini i koji okuplja **više od 200 slijepih i slabovidnih navijača po utakmici**.

Nadalje, kroz suradnju sa Sportskim savezom gluhih, želimo potaknuti inkluzivnost u sportu kroz zajedničke treninge djece, dolaske na utakmice, izlazak s igračima na teren, edukaciju o komunikaciji na znakovnom jeziku, uključivanju tumača za znakovni jezik u komunikaciju s navijačima na utakmici putem semafora kluba i sl.

Tu je zatim i trening za djecu s teškoćama u razvoju i promocija zapošljavanja osoba s invaliditetom. Dinamo sustavno svake godine kroz svoje aktivnosti poziva sve klubove i organizacije da, sukladno svojim mogućnostima, aktivno u svoj rad uključe djecu, mlađe i odrasle osobe s invaliditetom. Svim osobama s invaliditetom koje vole Dinamo i plavu boju želimo omogućiti jednaka prava i jednak pristup utakmicama, nogometnom stadionu i sportskim sadržajima. Smatramo da svi ljudi trebaju imati jednake mogućnosti za uživanje i sudjelovanje u nogometu.

Prije nekoliko godina klub je s ciljem lakšeg i jednostavnijeg informiranja osoba s invaliditetom kao prvi hrvatski klub otvorio i posebnu web stranicu gdje postoje jasne informacije o ulaznicama, pristupačnosti stadiona, kontakt za lakšu organizaciju te je napravljen moderni digitalni sustav prijava za besplatne ulaznice koji danas odlično funkcioniра.

Gledatelje s invaliditetom koji su bili najaktivniji prošle sezone klub je posebno nagradio prigodnim navijačkim rezvizitima te tako poslao poruku da cijeni i primjećuje vjernost koju pružaju Dinamu kontinuirano kao stalni posjetitelji utakmica na stadionu Maksimir. Klub sustavno traži načine kako olakšati proceduru za prijavu dolaska na stadion, kao i kako poboljšati cijelokupno iskustvo na stadionu za gledatelje s invaliditetom, uz osobni pristup i komunikaciju direktno putem časnika za gledatelje s invaliditetom.

OPĆI ŠIRI CILJEVI

1. Raditi na povećanju nogometnih aktivnosti koje će biti dostupne većem broju osoba u našoj zajednici, bez obzira na različitosti.
2. Raditi aktivno na integraciji osoba s invaliditetom u nogomet i sport općenito.
3. Kroz aktivnosti i projekte raditi na socijalnoj integraciji osoba s invaliditetom, ne samo na utakmicama već i drugim aspektima rada nogometnog kluba.
4. Omogućiti priliku za sudjelovanje u radu nogometnog kluba osobama s invaliditetom sukladno kriterijima, mogućnostima i prilikama u datom trenutku.
5. Povećati broj aktivnosti za osobe s invaliditetom, ne samo navijače već i za druge članove naše zajednice, kao djelatnike, volontere, asistente i drugo u nogometu.
6. Učiniti stadion Maksimir i sve pripadajuće nogometne objekte pristupačnim osobama s invaliditetom.
7. Povećati broj suradnika ili djelatnika osoba s invaliditetom.
8. Povećati broj djece s teškoćama u razvoju kojima klub omogućava sudjelovanje u nogometnim treningima.
9. Nastaviti provoditi postojeće aktivnosti kluba, sudjelovanje u akcijama međunarodnih organizacija i biti primjer drugima.

PREGLED POSTOJEĆIH AKTIVNOSTI

Audio deskripcija nogometne utakmice za slike i slabovidne navijače

Projekt je pokrenut 2017. godine, prvo u suradnji s Udrugom slijepih Zagreb i njihovim članovima, da bi u projektu kasnije mogle sudjelovati i druge slike osobe koje su iskazale želju za praćenjem prijenosa utakmica. Slijepim i slabovidnim navijačima projekt omogućava dolazak na stadion Maksimir i slušanje prijenosa uživo putem prijemnika. Komentatori, obično dvojica u tandemu, prenose susret od početka do kraja uz sportsko komentiranje i deskripciju kao detaljni narativni prikaz svega što se događa na terenu i stadionu. Od početka epidemije korona virusa klub je pokrenuo i digitalnu audio deskripciju na YouTube kanalu kako bi navijačima koji iz zdravstvenih razloga nisu mogli dolaziti fizički na stadion ipak osigurao prijenos susreta putem audio prijenosa. Digitalni dio projekta pokazao se iznimno slušanim pa je nastavljen i po povratku gledatelja na stadione, nakon završetka epidemije. UEFA za ovakve prijenose izdaje klubu posebno dopuštenje svake sezone.

Klub samostalno financira najam opreme za slušanje prijenosa, komentatorske opreme i naknade za komentatore. Navijačima koji sudjeluju omogućene su ulaznice za sve utakmice bez naknade. Važnost ovog projekta unazad pet godina prepoznala je i ECA kao glavno europsko udruženje nogometnih klubova koja je ovaj projekt prvo 2017. godine uvrstila u najboljih sedam na razini Europe, da bi 2022. godine isti projekt uz digitalizaciju bio uvršten u četiri najbolja društveno odgovorna projekta na razini Europe. Do sada je organizirano preko 60 audio deskripcija utakmica Dinama.

PREGLED POSTOJEĆIH AKTIVNOSTI

Dinamo Power Team

GNK Dinamo pokrenuo je 2018. godine momčad djece s teškoćama u razvoju koja nosi naziv "Dinamo Power Team". Klub već niz godina djeci omogućava besplatne treninge na stadionu Maksimir, uz vodstvo trenera iz Nogometne škole Dinamo te uz stručni nadzor fizioterapeuta odnosno rehabilitatora, prema potrebi. U početku je projekt bio provođen u suradnji s udrugom SILab, da bi od 2022. godine partner projekta bila Udruga za Down sindrom Zagreb. Treninzi za djecu su besplatni, a od 2022. godine održavaju se dva puta tjedno. Za vrijeme epidemije korona virusa za djecu su bili osigurani i video treninzi kako bi se i kod kuće djeca mogla nastaviti baviti tjelesnom aktivnošću. Česti su posjeti igrača prve momčadi treningu djece, a klub im osigurava niz dodatnih zabavnih sadržaja kroz godinu.

Sve aktivnosti iz projekta, pa tako i aktivnosti u slobodno vrijeme organiziraju se za djecu s ciljem socijalne integracije međusobno te općenito u društvu. Članovi Dinamo Power Team-a pohađaju i nogometne turnire „Special Power League“ pa su tako sudjelovali na više turnira diljem Hrvatske proteklih godina. Navedeni projekt je osmišljen i kako bi djeca s poteškoćama u razvoju dobila jednaku priliku za treniranje, igranje nogometa i sudjelovanje u sportu, a prošle godine klub je stavio naglasak i na druge zabavne sadržaje koji su kroz socijalno-interaktivna druženja pridonijeli kvaliteti njihovog života. Posjeti igrača prve momčadi, praćenje utakmica Dinama na stadionu uživo te zajedničko gledanje filma nakon treninga, posjeta muzejima kao i edukativno-interaktivne kulinarske radionice za djecu kako bi stekli znanja o svakodnevnoj zdravoj prehrani.

PREGLED POSTOJEĆIH AKTIVNOSTI

Dolazak na utakmice prve momčadi Dinama i prilika za rad

GNK Dinamo sustavno na utakmice poziva partnerske udruge i organizacije koje rade s osobama s invaliditetom ili koje skrbe o djeci, mladima i odraslima s teškoćama u razvoju. Višegodišnja aktivna suradnja postoji s Centrom za Rehabilitaciju Zagreb čiji su članovi česti posjetitelji Dinamovih utakmica, a za jedan od programa u suradnji s ovim centrom u dijelu integracije odraslih osoba s intelektualnim teškoćama klub je 2018. godine dobio i priznanje međunarodne organizacije CAFE. Klub je članovima centra omogućio gledanje utakmice iz svečane lože, uz druženje s igračima prve momčadi. Od 2019. Dinamo i navedeni centar imaju i suradnju u vidu omogućavanja honorarnog rada jednom članu centra, inače navijaču Dinama s Downovim sindromom, i to u obliku rada u Dinamovom fan shopu na stadionu. Na ovaj način honorarni suradnik kluba sudjeluje su svakodnevnim radnim aktivnostima u fan shopu s kojima se susreću djelatnici, a zajedno radimo na integraciji u društvo kroz kontakt s kolegama i navijačima odnosno kupcima.

PREGLED POSTOJEĆIH AKTIVNOSTI

Ostale aktivnosti

Klub je 2019. godine pokrenuo vlastitu zakladu, naziva Zaklada Nema predaje, kako bi sustavno i lakše mogao pružati podršku u području "nogometa za sve". Glavni ciljevi zaklade su promicanje jednakosti, jednakih mogućnosti i ravnopravnosti te pružanje pomoći na temelju socijalne solidarnosti. Od osnutka do 2024. godine, zaklada je donirala gotovo 400 000 € u 56 akcija i 167 pojedinačnih donacija prema udrugama i pojedincima. Zajedničkim snagama zaklada i Dinamo često provode aktivnosti s ciljem susvijanja predrasuda i promocije jednakih mogućnosti za sve. Kroz rad i donacije zaklade, ali i samostalne aktivnosti kluba u ovom području, članovima zajednice omogućava se jednak pristup nogometu, poboljšanje pristupačnosti stadiona i druge infrastrukture, omogućavanje jednakih prilika za sve i promocija otvorenosti prema svim društvenim skupinama.

MJERLJIVI CILJEVI ZA VRIJEME TRAJANJA STRATEGIJE

1. Nastaviti provedbu postojećih projekata kluba - audio deskripcije za slijepe i slabovidne navijače, trening momčadi djece s teškoćama u razvoju.
2. Nastaviti suradnju u obliku honorarnog rada za djelatnika s Downovim sindromom.
3. Pokretanje poslovne suradnje s udrugom ili organizacijom koja zapošljava osobe s invaliditetom.
4. Stvoriti još veću otvorenost i dostupnost utakmica Dinama i sudjelovanja u nogometnoj utakmici za različite kategorije osoba s invaliditetom.
5. Aktivno sudjelovati u projektu "Special Power League" kroz nastupe momčadi djece s teškoćama u razvoju na turnirima diljem Hrvatske i pokušati povećati broj djece polaznika treninga.
6. Pokrenuti suradnju sa sportskim klubovima za osobe s invaliditetom, ne nužno samo u nogometu.
7. Pokrenuti niz drugih aktivnosti u području socijalne integracije u suradnji s partnerskim udrugama za djecu s teškoćama u razvoju.
8. Odrediti ambasadora kluba, igrača iz prve momčadi Dinama, za kampanju čiji je cilj podizanje svijesti o važnosti dostupnosti nogometa za sve bez obzira na njihov invaliditet ili bilo koje druge poteškoće u razvoju.
9. Uključiti veći broj osoba s invaliditetom u rad stručnih službi kluba kroz stručnu praksu, volontiranje ili honorarni rad.

GNK Dinamo usmijeren je na stvaranje zdravog, sigurnog i podržavajućeg okruženja za sve sudionike u nogometu – od profesionalnih i amaterskih igrača do trenera, navijača i zajednice. Klub sustavno promiče i educira o fizičkom, mentalnom i emocionalnom zdravlju, podiže svijest o važnosti prevencije bolesti, smanjenju rizika od ozljeda i podržava socijalnu odgovornost u nogometnoj zajednici.

Neki od ključnih ciljeva za zdravje i dobrobit u nogometu uključuju:

1. Unapređenje fizičkog zdravlja i prevencija ozljeda

- Razvoj i implementacija preventivnih mjera za smanjenje rizika od ozljeda kroz odgovarajuće treninge, pravilnu fizičku pripremu, oporavak i korištenje sigurnosne opreme.
- Osigurati dostupnost medicinske skrbi, uključujući fizioterapeute i stručnjake za rehabilitaciju, kako bi se igrači mogli brzo oporaviti i vratiti u igru.
- Promovirati edukaciju o pravilnom izvođenju tehnika i vježbi za smanjenje stresa na tijelo, s posebnim naglaskom na sprječavanje kroničnih ozljeda.

2. Mentalno zdravlje i emocionalna podrška

- Pružiti psihološku podršku igračima, trenerima i djelatnicima u nogometu, kroz pristup sportskim psihologozima i stručnjacima za mentalno zdravlje.
- Podržati sportaše u suočavanju s izazovima poput stresa, tjeskobe, depresije ili negativnih emocija, te promicati otvoreni razgovor o mentalnom zdravlju unutar nogometnih zajednica.
- Stvarati sigurno okruženje u kojem su mentalne smetnje prepoznate kao jednako važne kao fizičke ozljede, te pružiti adekvatnu pomoć i resurse.

3. Promocija tjelesne aktivnosti i zdravih životnih navika

- Poticati sve članove nogometne zajednice, uključujući mlade, starije osobe i osobe s invaliditetom, da redovito vježbaju i održavaju tjelesnu aktivnost kao dio svog zdravog načina života.
- Razvijati programe koji omogućuju djeci i mladima da se uključe u nogomet, promovirajući ga kao aktivnost koja doprinosi njihovom fizičkom i mentalnom razvoju.
- Edukacija o pravilnoj prehrani, hidrataciji i ostalim zdravim životnim navikama koje podržavaju optimalnu izvedbu i dugoročno zdravlje.

4. Podrška socijalnoj povezanosti i zajedništvu

- Poticanje socijalne povezanosti unutar nogometnih timova, klubova i navijačkih zajednica, te razvoj pozitivnih odnosa među igračima, trenerima i drugim dionicima kluba.
- Promoviranje nogometa kao alata za izgradnju zajedništva, zajedničkog duha i socijalne integracije, posebice u zajednicama s visokim socijalnim ili ekonomskim izazovima.
- Osigurati pristup nogometu za sve socijalne skupine, uključujući osobe s invaliditetom i druge marginalizirane skupine, kao način za poboljšanje njihove socijalne povezanosti i kvalitete života.

5. Osiguranje sigurnosti i zaštite sportaša

- Razvijati smjernice za sigurnost na terenu i izvan njega, uključujući provođenje sigurnosnih protokola u vezi s opasnostima poput udaraca u glavu (potres mozga) i drugih potencijalno ozbiljnih ozljeda.
- Osigurati da svi sudionici imaju odgovarajuće osiguranje koje pokriva moguće ozljede ili zdravstvene komplikacije vezane uz nogometne aktivnosti.
- Osigurati da infrastruktura (stadioni, trening centri) bude sigurna i pristupačna, s obzirom na dobrobit svih sudionika, uključujući djecu, osobe s invaliditetom i starije osobe.

6. Edukacija i osvještavanje o zdravlju i dobrobiti

- Provoditi edukacijske kampanje i programe koji podižu svijest o važnosti zdravlja, prevencije ozljeda i bolesti te mentalnog zdravlja u nogometu, kako među igračima, tako i među navijačima i šire društvene zajednice.
- Razviti edukativne resurse i treninge za trenere, sportske psihologe i druge stručnjake koji rade u nogometu, kako bi mogli bolje podržati zdravlje i dobrobit svojih timova.

7. Održavanje ravnoteže između sportskog života i privatnog života

- Osigurati da nogometari i djelatnici kluba imaju dovoljno vremena za osobni život, obitelj i oporavak, kako bi se izbjeglo sagorijevanje i izbjegli problemi s mentalnim zdravljem.
- Promovirati ravnotežu između profesionalnih i privatnih obveza, kako bi sportaši imali optimalan dugoročni razvoj u nogometnoj karijeri, ali i izvan nje.

8. Povezivanje nogometa i šire zajednice

- Kroz inicijative i projekte, nogometni klubovi i organizacije trebaju biti u službi šire zajednice, promovirajući zdravlje i dobrobit ne samo među igračima, nego i među građanima kroz lokalne aktivnosti, događanja i zdravstvene kampanje.
- Uključivanje nogometnih timova u društvene akcije koje promiču zdravlje, kao što su donacije za zdravlje, podrška borbi protiv bolesti ili organizacija zdravih sportskih manifestacija.

PREGLED POSTOJEĆIH AKTIVNOSTI

1. Vlastita medicinska služba i infrastruktura

Klub na rapsolaganju ima vlastitu medicinsku službu i stručni tim sastavljen od liječnika, fizioterapeuta, psihologa i drugih specijalista koji je na raspolaganju prvenstveno igračima i polaznicima Dinamo nogometne škole, ali i djelatnicima kluba. Liječnička služba GNK Dinamo dobila je veliko priznanje Medicinskog odbora krovne europske nogometne organizacije UEFA-e i nu 2022. godini proglašena jednom od najboljih u Europi. Također, klub raspolaže potrebnom infrastrukturom i opremljenim ambulantama na stadionu neophodnu za osnovnu dijagnostiku i pružanje medicinske skrbi i terapija kako bi se igrači mogli brzo oporaviti i vratiti u igru.

Propisani su detaljni pravilnici i kodeks za rad s igračima, process treninga i definirani postupci u slučaju raznih ozljeda usklađeni sa smjernicama struke, nadležnih tijela, Zdravstvenom komisijom HNS-a, ECA-om i FDEP programa UEFA-e.

2. Partnerstva s poliklinikama i zdravstvenim ustanovama i osiguranjima

Rana dijagnostika i prevencija ključne su za brigu o zdravlju i dobrobiti sportaša i djelatnika kluba, stoga GNK Dinamo surađuje s poliklinikama i dijagnostičkim centrima kako bi uz pomoć suvremene dijagnostičke opreme igrači i djelatnici kluba imali pristup vrhunskim liječničkim i sistematskim pregledima te raznim medicinskim uslugama.

Klub svoje dionike osigurava raznim policama osiguranja kako bi nogometni tereni i stadion bili što sigurnijim mjestom za sve.

PREGLED POSTOJEĆIH AKTIVNOSTI

3. Promocija sporta kao preduvjeta zdravlja, važnost prevencije i podizanje svijesti

Nogometna škola Dinamo kroz svoj rad s polaznicima stavlja naglasak na zdravlje i važnost bavljenja sportom, a na brojnim događanjima u organizaciji kluba provodi pokazne treninge i sportske poligone s ciljem edukacije i poticanja djece i odraslih na sport i igru kao neophodan preduvjet zdravog života.

U sklopu manifestacije Dinamovo, inovativnog projekta koji nas vodi ravno u srce naših kvartova, gdje se povezujemo s lokalnim stanovništvom i zajedno gradimo bolje i zdravije okruženje, Klub ne samo da radi na promociji sporta i tjelesne aktivnosti, već i potiče obiteljske vrijednosti i međugeneracijsko zajedništvo. Važan dio projekta su malonogometni turniri za školski uzrast s nagradnim fondom od 5.000 € namjenskih sredstava za nabavu sportske opreme za škole te malonogometni turnir za odrasle s istim nagradnim fondom te pokazni treninzi sportskog kolektiva "Dinamo" gdje se navijači u suradnji s Futsal Dinamom, OK Dinamom, KK Dinamom, ŽNK Dinamo i sportskom školom Dinamo imaju priliku upoznati rad klubova i probati različite sportove. Nadalje, u sklopu Dinamovog, potičemo i djecu i odrasle da se zajedno igraju u velikoj interaktivnoj sportskoj igraonici i zajedničkim snagama osvajaju razne nagrade.

Suradnja u programima Europske komisije za promicanje sporta i tjelesne aktivnosti povodom Europskog tjedna sporta i #beactive kampanje.

Suradnja sa školama jedan je od strateških projekata kluba koja se provodi već dugi niz godina, a usmjerena je na edukaciju o zdravim navikama i bavljenju sportom kroz predavanja, radionice, posjete igrača školi ili kroz edukativne plakate na hodnicima škola. Jedni od glavnih ciljeva su popularizacija sporta, razvoj zdravih navika i borba protiv pretilosti kod djece osnovnoškolskog uzrasta.

Klub aktivno provodi kampanje za podizanje svijesti o nezaraznim bolestima pa tako različitim aktivnostima obilježava mjesec borbe protiv raka dojke, dan plave zvijezde koji je usmjeren na borbu protiv raka debelog crijeva, svjetski dan srca i prevenciju kardiovaskularnih bolesti i dr. Neke od kampanja uključuju suradnju s ŽNK Dinamo te drugim udrugama i organizacijama, aukciju dresova i donaciju organizacijama koje pomažu oboljelima i sl. Dinamo također rado podržava kampanje partnera poput kampanji Zagrebačke pivovare "Počeši s razlogom" i "Budi hrabar, budi zdrav".

Na događanjima u organizaciji kluba povremeno sudjeluju partneri koji omogućavaju razne pregledе poput mjerjenja krvnog tlaka, vitaminsko mineralnog sastava tijela i razne edukacije o zdravlju.

PREGLED POSTOJEĆIH AKTIVNOSTI

4. Prehrana i fizička aktivnost

Važan dio zdravog života svakako je i zdrava i raznovrsna prehrana koja uključuje pravilno izbalansirane i raznolike obroke. Klub je za sportaše, polaznike škole i djelatnike pokrenuo subvencionirani restoran u sklopu stadiona kako bi ključnim skupinama omogućio pristup toplom obroku i skrbio o prehrani mladih sportaša koji imaju osigurana 3 obroka dnevno. Restoran kluba u prosjeku na mjesечноj razoni isporuči 3,500 obroka.

Redovita fizička aktivnost uz prehranu je preduvjet zdravog života pa se Dinamo pridružio poslovnoj zajednici koja brine o zdravlju i dobrobiti svojih zaposlenika i osigurao im subvencionirani program koji im omogućava pristup u više od 450 sportskih i rekreacijskih objekata u preko 80 gradova i mjesta.

5. Povezivanje nogomet a i šire zajednice

Neki od projekata u kojem klub povezuje nogomet i širu zajednicu su organizirano darivanje krvi i upis u registar dobrotvornih darivatelja krvotvornih matičnih stanica na stadionu poput projekta Lijek je u nama organiziran u suradnji Zaklade Nema predaje i Zaklade Ana Rukavina pri čemu klub poziva navijače i partnere da se odazovu i upišu u registar.

Nadalje, klub redovno surađuje s klubom roditelja nedonoščadi "Palčići" kroz akcije podizanja svijesti i obilježavanja Međunarodnog dana svjesnosti o prijevremenom rođenju i Svjetskog dana prijevremeno rođene djece. Također, odazivamo se na pozive na donacije i kupovinu artikala s obilježjima "Palčića", organiziramo kampanje u sklopu utakmice i slično.

U suradnji s partnerima educiramo zaposlenike, igrače, polaznike škole i navijače, organiziramo besplatne preglede i savjetovanja. Jedan od primjera je suradnja s Groupama osiguranjem u Life Savers Programu čiji je cilj edukacija u pružanju prve pomoći i učenje tehnike oživljavanja te zaustavljanja krvarenja.

PREGLED POSTOJEĆIH AKTIVNOSTI

6. Nogomet za sve uzraste

Uloga veterana u GNK Dinamo od iznimne je važnosti jer oni predstavljaju vezu između bogate klupske tradicije i sadašnjih generacija. Kao bivši igrači i članovi kluba, veterani su ambasadori vrijednosti i povijesti Dinama, a njihovo iskustvo i znanje često služe kao inspiracija sadašnjim igračima.

Osim simbolične uloge, veterani aktivno nastupaju na turnirima i memorijalnim utakmicama, uključeni su u razne aktivnosti kluba, poput sudjelovanja u humanitarnim akcijama, promociji kluba na domaćim i međunarodnim događajima te edukativnim programima za mlade. Njihova prisutnost naglašava kontinuitet uspjeha kluba, dok svojim savjetima i podrškom pomažu u očuvanju identiteta GNK Dinamo. Veteranima se često odaje počast tijekom posebnih klupskih događaja, čime klub pokazuje zahvalnost za njihov doprinos u izgradnji Dinamove sportske veličine.

Uz aktivnu sekciju veterana i legendi kluba, na snazi su i razni program Zaklade nema predaje koji su fokusirani na brigu o veteranima kluba i pomoć legendama te socijalno ugroženim skupinama.

7. Ostale aktivnosti

Dinamo potiče suradnju djelatnika različitih sektora i elemenata kluba te radi na socijalnoj povezanosti i razvoju zajedništva pa se osim klasičnih korporativnih druženja i team buildinga organiziraju nogometni turniri zaposlenika različitih sektora kluba, zajednički odlasci na gostujuće utakmice i sl.

MJERLJIVI CILJEVI ZA VRIJEME

TRAJANJA STRATEGIJE

U segmentu zdravlja i dobrobiti, klub postavlja mjerljive ciljeve koji su usmjereni na fizičko i mentalno zdravlje svojih igrača, navijača i šire zajednice, a oni uključuju:

1. Promicanje fizičke aktivnosti i zdravlja među navijačima i zajednicom:

- Broj organiziranih događanja za zajednicu - poput fitness radionica, zdravih izazova poput natjecanja u trčanju, obiteljskih sportskih vikenda i promotivnih događanja u suradnji s partnerima.
- Broj sudionika u zdravim životnim aktivnostima - povećanje broja ljudi koji sudjeluju u zdravim aktivnostima organiziranim od strane kluba (npr. Pokazni treninzi, turniri, edukacije, savjetovanja i pregledi).

2. Poboljšanje mentalnog zdravlja:

- Broj edukacija i radionica o mentalnom zdravlju - organizacija seminara, predavanja i radionica o važnosti mentalnog zdravlja za igrače, trenere, osoblje i navijače.
- Korištenje stručne psihološke podrške - broj posjeta psihologima i drugim mentalno-zdravstvenim stručnjacima od strane igrača i zaposlenika kluba.

3. Poboljšanje fizičke kondicije igrača:

- Uvođenje i praćenje zdravstvenih programa - postavljanje ciljeva vezanih uz zdravlje i kondiciju, kao što su smanjenje ozljeda ili povećanje izdržljivosti.
- Praćenje i smanjenje ozljeda - smanjenje broja ozbiljnih ozljeda kroz program prevencije ozljeda, nutricionističke savjete i specifične treninge.

4. Podizanje svijesti o zdravlju i zdravim navikama:

- Suradnja s institucijama za promociju zdravlja - organiziranje zajedničkih kampanja s ministarstvom zdravlja ili drugim organizacijama za promoviranje

zdravih prehrabnenih navika, tjelesne aktivnosti i prevencije bolesti.

- Povećanje svijesti o prevenciji bolesti - broj kampanja i edukativnih materijala koji se distribuiraju navijačima, studentima i djeci u školama.

5. Provodenje redovitih medicinskih pregleda:

- Redoviti liječnički pregledi za igrače i osoblje - osiguranje preventivnih zdravstvenih pregleda za igrače i zaposlenike kluba s ciljem ranog prepoznavanja potencijalnih zdravstvenih problema.
- Provodenje dobrovoljnog programa sezonskog cijepljenja protiv gripe za igrače i zaposlenike kluba.

VI. ZAŠTITA OKOLIŠA - ZELENI PLAN GNK DINAMO

DEFINING
THE
NEW ERA

Kao hrvatski prvak, najtrofejniji nogometni klub u Hrvatskoj i klub koji ulaže puno u društveno odgovorno djelovanje i projekte te kao sportska organizacija koja živi, radi i djeluje u susjedstvu jednog od najljepših hrvatskih parkova – parka Maksimira, želimo postati vodeći nogometni klub u području ekološke osviještenosti, educirati navijače i javnost o ovoj temi zelenog plana, kao i podizati svijest o važnosti očuvanja prirode te o održivom razvoju bez štete za naš okoliš.

GNK Dinamo prepoznaće svoju odgovornost u očuvanju okoliša te nastoji biti lider u promicanju održivosti unutar sportskog sektora. Klub, kroz svoju djelatnost, može značajno utjecati na okoliš, a kroz implementaciju strategije zaštite okoliša i zelenog plana, planira smanjiti svoj ekološki otisak i potaknuti zajednicu na održivo ponašanje. Ovaj plan definira dugoročnu viziju i konkretnе akcije koje će omogućiti klubu da aktivno doprinosi održivosti, smanjenju negativnog utjecaja na okoliš, te potiče svoje navijače, igrače i partnera na odgovorno ponašanje.

S obzirom na to da je u periodu sastavljanja ove strategije pitanje stadiona na kojem klub živi i djeluje još uvijek otvoreno, a uvezši u obzir dugoročnu ambiciju da klub u suradnji s Gradom i Ministarstvom turizma i sporta izgradi vlastiti stadion na Maksimiru čemu prethodi projekt potpune obnove i nadogradnje gradskog stadiona koja je u domeni Grada Zagreba, klub se obvezuje, koliko je god moguće, usmjeriti svoj razvoj na ekološki prihvatljive prakse i integraciju održivosti u sve faze planiranja, gradnje i upravljanja

infrastrukturom kao i razvoj partnerskih odnosa s organizacijama i institucijama za zajednički rad na zaštiti okoliša.

Svrha ove strategije je smanjiti negativni utjecaj na okoliš kroz odgovorno upravljanje infrastrukturom te postaviti temelje za ekološki odgovorno poslovanje i stvaranje pozitivnog utjecaja na okoliš kroz identifikaciju ugljičnog otiska te, nastavno na to, smanjenje emisije CO₂, učinkovitu upotrebu resursa, smanjenje otpada i poticanje korištenja ekoloških tehnologija, ali i kroz edukaciju i podizanje svijesti među svim dionicima kluba.

Strategija će uzeti u obzir posebnosti privremenog stadiona, kao i planove za dugoročni razvoj stadiona na Maksimiru.

Naša misija je stvoriti ekološki osviješten klub, educirati o toj temi navijače, prijatelje kluba, djelatnike koji će biti primjer drugima, i to od najmanjih akcija do velikih dugoročnih projekata, na stadionu, u našem gradu i društvu općenito. Želimo osigurati zdravo i pozitivno okruženje za igrače, djelatnike, navijače i sve druge sudionike u nogometu, ali i biti pokretač pozitivnih i "zelenih" promjena u našoj lokalnoj zajednici.

Osim što želimo provoditi projekte s ciljem osvjećivanja javnosti o zelenom planu GNK Dinamo i onome što sami i zajedno možemo napraviti za zaštitu prirode, okruženje u kojem živimo, zrak koji udišemo, ujedno je naša vizija postati vodeći ekološki osviješten nogometni klub u našoj zemlji s jasnom strategijom. Želimo biti predvodnik velikih inovacija u hrvatskom nogometu u području zelenog plana poput smanjenja

emisija ugljičnog dioksida, povećanje energetske učinkovitosti, implementaciju sustava za smanjenje, ponovno korištenje i reciklažu otpada na svim utakmicama i događanjima kluba, održivo upravljanje vodnim resursima, edukaciju i angažman zajednice, održivu nabavu i partnerske inicijative kao i implementaciju solarne infrastrukture gdje god je moguće.

VI. ZAŠTITA OKOLIŠA - ZELENI PLAN GNK DINAMO

DEFINING
THE
NEW ERA

OPĆI ŠIRI CILJEVI

- Postati vodeći ekološki osviješten nogometni i sportski klub u Hrvatskoj uz brojne aktivnosti i projekte.
- Raditi na zaštiti okoliša s primarnim ciljem poboljšanja kvalitete života i očuvanja zdravlja ljudi.
- Stvoriti ljepše i zdravije okruženje na stadionu, u gradu i našoj lokalnoj zajednici.
- Promovirati zdravi način života.
- Brinuti o održivom razvoju i poslovanju.
- Osvijestiti javnost o važnosti brige o okolišu.
- Smanjiti štetni utjecaj na okoliš.

CILJEVI ZELENE STRATEGIJE:

1. Smanjenje negativnog utjecaja stadiona i infrastrukture na okoliš:

- Zagovarati ekološki prihvatljive objekte, postaviti ekološke standarde za stadion na Maksimiru te integrirati inovativne zelene tehnologije u infrastrukturnim projektima.

2. Promicanje održivih praksi među djelatnicima:

- Uključiti sve zaposlenike kluba u ekološke inicijative, podizati njihovu svijest o zaštiti okoliša, te integrirati održivost u poslovne procese kluba.

3. Uključivanje navijača u ekološke inicijative:

- Angažirati navijače kluba u održivim praksama, kroz edukaciju, promociju ekoloških vrijednosti i poticanje odgovornog ponašanja na utakmicama i izvan njih.

4. Podrška ekološkim partnerstvima i suradnji s institucijama:

- Aktivno surađivati s Gradom Zagrebom, partnerima i drugim organizacijama koje promoviraju ekološke inicijative, te zajednički razvijati zelene projekte.

5. Kreiranje ekološke politike i transparentnost:

- Razviti jasnu politiku održivosti koja će biti transparentna prema svim dionicima, uključujući navijače, sponzore i šиру javnost.

VI. ZAŠTITA OKOLIŠA - ZELENI PLAN GNK DINAMO

DEFINING
THE
NEW ERA

PREGLED POSTOJEĆIH AKTIVNOSTI

Stadion Maksimir

- Većinski dnevni treninzi umjesto večernjih - između ostalog i zbog uštede energije za grijanje ili rasvjetu.
- Zamjena postojeće rasvjete u LED rasvjetu na stadionu (nije primjenjivo jedino na reflektore na kojima tehnički nije moguće uvesti LED)
- U zimskim mjesecima razborita upotreba grijanja glavnog terena stadiona Maksimir što je najveća ušteda upotrebe električne energije.
- Kompostana za biorazgradivi otpad - na razini cijelog stadiona.
- Razvrstavanje otpada na stadionu - staklo, papir, plastika, bio otpad.
- Nabava električnih strojeva za održavanje stadiona održavanje nogometnih terena, kao zamjena postojećih uređaja (akumulatori, baterije) - smanjenje emisije CO₂ na stadionu.
- Uređivanje okoliša u kompleksu stadiona Maksimir - zelene ograde, sadnja i održavanje zelenih površina i korištenje sredstava bez kemikalija.
- Racionalna potrošnja vode i isključivanje vode za vrijeme stanke.
- Na dane kada nema utakmica za ulaz na stadion ne koriste se elektronički čitači koji troše veliku količinu energije.
- Umjetni travnjaci i granulati iz reciklirane plastike.
- Punjači za električna vozila u floti kluba.

VI. ZAŠTITA OKOLIŠA - ZELENI PLAN GNK DINAMO

DEFINING
THE
NEW ERA

PREGLED POSTOJEĆIH AKTIVNOSTI

Radna zajednica - djelatnici

- Digitalizacija dokumenata, preferirani način komunikacije digitalna komunikacija, smanjenje korištenja tiskanih materijala i papira, korištenje digitalnih izvještaja i analiza, elektroničko pohranjivanje dokumenata, obavijest prema svim zaposlenicima o jednostavnim koracima ekološke osviještenosti u svakodnevnom radu.
- Preporučeno korištenje javnog gradskog prijevoza za dolazak na posao, električnih vozila ili korištenje bicikla.
- Suradnja kluba s ekološki osviještenim taxi prijevoznikom EKO TAXI kako bi se poticalo djelatnike da za obavljanje radnih zadataka i vanjskih sastanaka koriste taxi prijevoz umjesto vlastitih vozila.
- Racionalno korištenje klime za hlađenje i grijanje, provjetravanje, držanje prostorija i ureda na srednjoj temperaturi, isključivanje računala i svih uređaja za vrijeme pauze i nakon smjene.
- Gašenje svjetla u prostorijama ili nekorištenje rasvjete ukoliko je vani dnevno svjetlo.
- Recikliranje papira na razini kluba, posebno odvajanje otpada na razini stadiona.
- Izvan radnog vremena kluba izvan upotrebe su svi uređaji koji koriste struju (ekrani, televizori, računala, printeri), kao i kompletna rasvjeta na stadionu te u dijelu uprave kluba, osim minimalno nužne zbog mjera sigurnosti.
- Flota električnih i hibridnih vozila za potrebe kluba.

IGRAČI I NOGOMETNA ŠKOLA

- Za vrijeme stanke su izvan pogona prostorije prve momčadi – voda, struja, električne naprave.
- Informiranje o smanjenju potrošnje energije prilikom boravka na stadionu.
- Edukacija polaznika nogometne škole Dinamo o važnosti zaštite i očuvanja okoliša.

VI. ZAŠTITA OKOLIŠA - ZELENI PLAN GNK DINAMO

PREGLED POSTOJEĆIH AKTIVNOSTI

NAVJAJČI

- Poticanje dolaska navijača na stadion javnim prijevozom, taksijem ili pješice s ciljem smanjenja korištenja automobila.
- Popust na taxi prijevoz za navijače i članove GNK Dinamo u posebnim akcijama.
- Poziv na korištenje javnog prijevoza prije svake utakmice.
- Papirnate vrećice u fan shopovima i reducirana upotreba plastike.
- Višekratne plastične čaše za kupovinu pića na stadionu kako bi se smanjila količina otpada na utakmicama, uz humanitarni karakter akcije.
- Match day zapisnik utakmice - umjesto papirnate distribucije većinski koristimo digitalne oblike komunikacije prema medijima i ostalima dionicima

JAVNOST

- Kampanje za društvene mreže i promocija svih aktivnosti kluba na temu zelenog plana kroz kanale kluba gdje postoji višemilijunski doseg.
- Komunikacija aktivnosti prilagođena za više različitih javnosti – navijači koji dolaze na utakmice, svi navijači, članovi kluba, vlasnici godišnjih ulaznica, povjerenici, mediji, partneri kluba.
- Uključenje u nacionalne i lokalne ekološke akcije i kampanje uz sudjelovanje djece iz škole, trenera iz sustava, djelatnika kluba, igrača i prve momčadi te povezivanje s međunarodnim udrugama.

OSTALO

- Partnerstva s tvrtkama i organizacijama te klubovima koje brinu o okolišu i provode zelene poslovne politike poput Forever Green inicijative.
- Sadnja drveća u Parku Maksimir.
- Dio prodajnog assortimenta kluba iz recikliranih ili obnovljivih materijala.
- Partnerstva s kompanijama u segmentu održivog prijevoza, flote automobila za potrebe kluba i strojeva za održavanje stadiona i uređenje terena.

VI. ZAŠTITA OKOLIŠA - ZELENI PLAN GNK DINAMO

DEFINING
THE
NEW ERA

ZELENI PLAN

1. Stadion i infrastruktura

- Zeleni stadion na Maksimiru - plan za vlastiti stadion do 2030.:
  - Težiti razvoju stadiona na Maksimiru prema najvišim ekološkim standardima (LEED, ISO 14001), koristeći obnovljive izvore energije poput solarnih panela.
  - Planirati sustave za pohranu energije i korištenje zelene energije te implementaciju naprednih tehnologija za uštedu energije u svim segmentima stadiona.
  - Planirati korištenje ekološki prihvatljivih materijala u izgradnji (reciklirani materijali, održive zgrade).
  - Planirati ugradnju sustava za navodnjavanje travnjaka i za sanitarije koristeći kišnicu i recikliranu vodu.
  - Raditi na optimizaciji prometne povezanost stadiona s javnim prijevozom i stvoriti poticajnu infrastrukturu za bicikliste i električna vozila.
  - Smanjiti potrošnju vode i energije, implementirati ekološke sustave za grijanje, hlađenje i rasvjetu.
  - Koristiti električne strojeva za čišćenje stadiona i održavanje terena.
  - Terene s umjetnom travom opremiti travom i granulatima dobivenima iz reciklirane plastike.

Privremeni stadion:

- Provoditi održive prakse u upravljanju otpadom – odvajanje otpada, kompostiranje organskog otpada i povećanje reciklaže.
- Redovito provoditi evaluaciju ekološkog utjecaja na privremenom stadionu, te nastojati smanjiti emisiju ugljičnog dioksida i energetsku potrošnju.

VI. ZAŠTITA OKOLIŠA - ZELENI PLAN GNK DINAMO

DEFINING
THE
NEW ERA

2. Djelatnici i politika kluba

- Edukacija i angažman djelatnika i sportaša:
  - Organizirati interne radionice i edukacije za sve djelatnike kluba, igrače i polaznike škole o održivim praksama, energetskoj učinkovitosti i odgovornom ponašanju prema okolišu.
  - Poticati zaposlenike da u svojim svakodnevnim poslovnim aktivnostima koriste ekološke materijale, štedljive uređaje i smanjuju otpad.
  - Razviti politike koje favoriziraju upotrebu ekoloških tehnologija i održivih rješenja u svim poslovnim procesima.

Interni politika održivosti:

- Uvesti ekološke smjernice u radne procese, te se obvezati na smanjenje potrošnje resursa (papir, plastika, energija) u svim poslovnim segmentima. Npr. kroz digitalizaciju dokumenata i komunikacije s članovima smanjiti upotrebu papira i tonera.
- Promovirati zelene inicijative među zaposlenicima, kao što su reciklaža, upotreba energetski učinkovitih uređaja, korištenje javnog prijevoza, električnih vozila i bicikala za dolazak na posao.
- Ekološka nabava – kada je moguće, za potrebe kluba nabavljati ekološki prihvatljiva sredstva za čišćenje i održavanje stadiona, koristiti reciklirani papir, kod raznih materijala za potrebe kluba uvijek tražiti i ekološki prihvatljivu, zelenu opciju.
- Razvijati assortiman suvenira kluba i povećavati udio suvenira u čijoj se izradi koristi reciklirani ili obnovljivi materijali, organski pamuk, reciklirani poliester i RPET materijali, smanjiti količinu plastične ambalaže u korist kartonske i biorazgradive ambalaže proizvoda i dr.

VI. ZAŠTITA OKOLIŠA - ZELENI PLAN GNK DINAMO

DEFINING
THE
NEW ERA

3. Navijači i šira javnost

- Edukacija i promocija održivosti među navijačima:
  - Organizirati kampanje za navijače koje promoviraju reciklažu, smanjenje uporabe plastike i odgovorno ponašanje na utakmicama.
  - Postaviti kontejnere za reciklažu u svim prostorima stadiona i promicati korištenje biorazgradivih materijala (npr. biorazgradive čaše, kartonska i biorazgradiva ambalaža za hranu na ugostiteljskim punktovima na stadionu).
  - Izbacivanje jednokratne plastike iz ugostiteljstva na stadionu do kraja 2025. godine kroz korištenje višekratnih čaša umjesto jednokratnih plastičnih čaša.
  - Uključiti navijače u zelene inicijative, kao što su sadnja drveća, čišćenje okoliša i volontiranje u ekološkim projektima.
- Povezivanje s lokalnom zajednicom:
  - Organizirati ekološke projekte poput sadnje drveća, čišćenja parkova i rijeka, te suradnju s ekološkim organizacijama.
  - Uključiti navijače u eko-inicijative kroz socijalne mreže i aplikacije kluba, te promovirati ekološke navike i izazove za zajednicu.
- Komunikacija s navijačima:
  - Kroz društvene mreže, web stranicu i na utakmicama promovirati ekološke ciljeve kluba i informirati navijače o ekološkim akcijama i postignućima.

4. Partnerstva i suradnje

- Suradnja s Gradom Zagrebom:
  - U suradnji s Gradom Zagrebom razviti planove za održivo upravljanje stadionima, uključujući zelenu infrastrukturu, održiv promet i učinkovitu energetsku potrošnju.
  - Aktivno sudjelovati u razvoju ekoloških politika za urbanizaciju i obnovu postojećih objekata i infrastrukture na Maksimiru.
- Partnerstva s ekološkim organizacijama i sponzorima:
  - Razviti dugoročna partnerstva s organizacijama koje promiču održivost, reciklažu i obnovljive izvore energije.
  - Uspostaviti partnerstvo unutar logističkog sektora s poslovnim subjektima koji zagovaraju održivi prijevoz i ekološka rješenja kao pomoć u minimalizaciji CO₂ otiska i smanjenja emisija CO₂ u vlastitom lancu opskrbe kroz integraciju zelenih rješenja.
  - S tehničkim sponzorom sportske opreme igrača raditi na smanjenju ekološkog otiska kroz inovativne procese proizvodnje, korištenje prihvatljivih materijala i optimizaciju logistike te smanjenju otpada.
  - Sponzori koji se uklapaju u ekološke ciljeve kluba trebaju biti podržani u zajedničkim akcijama za promociju održivih proizvoda i usluga.
- Ekološki certifikati i standardi:
  - Angažirati se u postupcima certificiranja stadiona i drugih objekata prema međunarodnim ekološkim standardima (LEED, ISO 14001) kako bi se osigurala transparentnost i odgovornost kluba u očuvanju okoliša.

VI. ZAŠTITA OKOLIŠA - ZELENI PLAN GNK DINAMO

MJERLJIVI CILJEVI

1. Smanjenje emisije CO₂:

- Utvrditi ugljični otisk poslovanja i definirati postotno smanjenje emisija uzimajući u obzir okolnosti vezane uz stadion i privremeno preseljenje na drugu lokaciju za vrijeme gradnje vlastitog stadiona.
- U nužne zahtjeve za vlastiti stadion prema projektantima uključiti nužnost implementacije inovativnih zelenih rješenja, sustave za prikupljanje kišnice, modernih tehnologija za uštedu energije, korištenje solarnih panela, sustava za rekuperaciju topline i dr.

2. Povećanje energetske učinkovitosti:

- Zamijeniti sve moguće postojeće rasvjetne sustave LED rasvjetom i kroz pametno upravljanje rasvjetom prilagođavati snagu svjetala realnim potrebama i vremenskim uvjetima.
- Koristiti pametna brojila koji omogućavaju kontinuirano praćenje potrošnje energije, uključujući termostate, automatsko gašenje nepotrebnih potrošača energije i tako optimizirati sustav za minimalnu potrošnju.
- Implementirati sustave za navodnjavanje terena koji koriste vremenske prognoze i senzore za vlagu, čime će se smanjiti potrošnja vode.
- Digitalizirati poslovanje u svim segmentima i optimizirati rad računarskih i IT sustava.

3. Smanjenje otpada:

- Do 2026. godine smanjiti upotrebu jednokratne plastike za 90% na svim domaćim utakmicama kluba.
- Do 2030. godine pomoću sustava za reciklažu na svim događanjima u organizaciji kluba postići 80% recikliranog otpada.
- Povećati udio održivih suvenira i artikala koje klub stavlja u prodaju za najmanje 30%.
- Smanjiti tekstilni otpad kluba za 100% i organizirati kampanje za prikupljanje tekstila u suradnji s navijačima i lokalnim zajednicama.

4. Angažman navijača:

- Uključiti najmanje 25% članova u zelene inicijative do 2027. godine.
- Organizirati najmanje 6 ekoloških događanja godišnje koja uključuju navijače, kao što su čišćenje okoliša, sadnja drveća i promocija reciklaže.

5. Edukacija i angažman djelatnika:

- Do kraja 2026. godine educirati 100% zaposlenika o ekološkim praksama kluba i održivosti te uspostaviti sustav povratnih informacija zaposlenika vezanih uz održivost i uvesti nagrade na najbolje ideje i doprinose.

**Strategija društvene
odgovornosti i
održivosti okoliša
GNK Dinamo**

**2025
-2030**

Dokument je izrađen u sklopu obaveze izrade službene strategije društvene odgovornosti i održivosti okoliša GNK Dinamo u procesu licenciranja nogometnih klubova od strane Hrvatskog nogometnog saveza za natjecateljsku sezonu 2025/26.

©GNK Dinamo, Zagreb, Hrvatska

Nakladnik:

GNK Dinamo

Za nakladnika:

Zvonimir Manenica, predsjednik uprave GNK Dinamo

Časnica za društvenu odgovornost i održivost okoliša:

Simona Minić Vedrina

Kontakt e-mail:

dinamo@gnkdinamo.hr

Zagreb, siječanj 2025.

GNK DINAMO

MAKSIMIRSKA 128, 10 000 ZAGREB
DINAMO@GNKDINAMO.HR
WWW.GNKDINAMO.HR
T. +385 1 23 86 111